

The Journal of International Social Science Education

ISSN: 2146-6297 (Online) Dergi wepsayfası: <https://www.dergipark.org.tr/en/pub/issej>

Türkiye’de ilkokul düzeyinde coğrafya eğitimi alanındaki çalışmaların içerik değerlendirmesi

İbrahim Demirbaş & Duran Aydınözü

Önerilen atf: Demirbaş, İ., Aydınözü, D. (2022). Türkiye’de ilkokul düzeyinde coğrafya eğitimi alanındaki çalışmaların içerik değerlendirmesi, *Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisi*, 8(2), 297-329. DOI: 10.47615/issej.1174661

Makale linki: <https://doi.org/10.47615/issej.1174661>

© 2022 Yazar(lar). Baskılar ve izinler: Yazarlar makalelerini USBED/Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisinde yayınladıktan sonra basılı olarak veya Birinci Baskı olarak çevrimiçi paylaşma iznine sahiptir.

Öne Çıkanlar

İnsanın dünyayı doğru şekilde algılayarak ondan gereğince yararlanmak için ilkokul sürecinde öğrenilen coğrafya konularının katkısı büyüktür. Bu da coğrafya eğitiminin küçüklükten itibaren verilmesi, kişinin yaşadığı yere ve dünyaya karşı tutumunun olumlu yönde gelişmesi ile olabilir.

Coğrafya derslerinin okul programlarına girmesinden itibaren coğrafya eğitimiyle ilgili birçok çalışma yapılmıştır. Ancak ilkokul düzeyinde coğrafya eğitimi ile ilgili yapılan araştırmaların değerlendirilmesine yönelik herhangi bir araştırma yürütülmemiştir. Bu çalışmanın amacı ülkemizde ilkokul seviyesinde coğrafya eğitimi alanında kitap bölümü, makale/bildiri, yüksek lisans ve doktora tezlerinin içerik değerlendirmesi yapılarak ilkokul düzeyinde coğrafya eğitiminin günümüzdeki durumunun ve gelecekteki yerinin ne olacağını belirlemektir.

USBED/Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisi hakemli bir çevrimiçi dergidir. Bu makale araştırma, öğretim ve özel çalışmalar amacıyla kullanılabilir. Makalenin içeriğinden yalnızca yazarlar sorumludur. Dergi makalelerin telif hakkına sahiptir. Yayıncı, araştırma materyalinin kullanımıyla bağlantılı veya doğrudan veya dolaylı olarak ortaya çıkan herhangi bir kayıp, işlem, talep veya masraf veya zarardan sorumlu tutulamaz.

Tüm yazarlardan, sunulan çalışmalarla ilgili olarak diğer kişi veya kuruluşlarla herhangi bir finansal, kişisel veya diğer ilişkiler dahil olmak üzere herhangi bir fiili veya potansiyel çıkar çatışmasını ifşa etmeleri istenir.

Türkiye’de ilkököl düzeyinde coğrafya eğitimi alanındaki çalışmaların içerik değerlendirmesi

İbrahim Demrbaş Duran Aydınöz

Eğitim Fakültesi, Kastamonu Üniversitesi, Kastamonu, 37150, Türkiye

ÖZ

Arka Plan: Ülkemizdeki coğrafya eğitimiyle ilgili pek çok çalışma yapılmıştır. Ancak öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre yetiştirerek hayata ve üst öğrenime hazırlamak için gerekli temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıklar ilkököl döneminde kazandırılmaktadır. İlkoköl dönemine yönelik “coğrafya eğitimi” ile ilgili yapılan çalışmaların değerlendirilmesine ilişkin herhangi bir bilimsel araştırmaya rastlanılmamıştır.

Amaç: Araştırmamızın amacı Türkiye’de ilkököl düzeyinde coğrafya eğitimi alanında yapılan çalışmaların içerik değerlendirmesi yapılarak ilkököl düzeyinde coğrafya eğitiminin mevcut ve gelecekteki durumunu belirlemektir.

Yöntem: Araştırmada tüm belgeleri incelemek ve değerlendirmek için kullanılan sistemli bir yöntem olan doküman inceleme yöntemi kullanılmıştır. Veriler içerik analizi yoluyla çözümlenmiştir.

Bulgular: Doküman olarak ilkököl düzeyinde coğrafya eğitimi alanında yapılan makaleler, bildiriler, kitap/kitap bölümleri, yüksek lisans ve doktora tezleri olmak üzere 111 çalışma incelenmiştir.

Sonuç: Elde edilen sonuçlara göre, ilkököl düzeyinde coğrafya eğitimi ile ilgili çalışmaların en fazla yüksek lisans tezi üzerine ve çalışmaların en fazla 2019 yılında yapıldığı görülmektedir. Ayrıca en fazla tez Gazi Üniversitesi, en fazla makale ise Marmara Coğrafya Dergisi’nde yayımlandığı tespit edilmiştir. Çalışmalarda çoğunlukla kavram algılama/yanılgısı ve ilkökölde coğrafya eğitimi/öğretimi konuları ele alınırken, çalışmalarda kullanılan yöntemin en fazla betimsel tarama yöntemi oluşturmuştur. Çalışmalarda ilkököl öğrencileri en fazla tercih edilen örneklem grubu olmuştur.

MAKALE TARİHİ

Geliş tarihi 13 Eylül 2022
Kabul tarihi 22 Kasım 2022

ANAHTAR KELİMELER

Coğrafya eğitimi, ilkököl, ilkököl eğitimi, içerik değerlendirme

Makale Türü

Araştırma makalesi

İLETİŞİM İbrahim Demirbaş idemirbas28@gmail.com Kastamonu Eğitim Fakültesi, Kastamonu Üniversitesi, 37150, Kastamonu, Türkiye

© 2022 Yazar(lar).

Bu makale Creative Commons Attribution-NonCommercial ile lisanslanmıştır. Lisans, (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0>) koşulları altında dağıtılan ve ticari olmayan amaçla eserini remix, ince ayar yaparak ya da üzerine geliştirerek kendi eserlerinde kullanılmasına izin verir. Ancak ortaya çıkan yeni eseri benzer lisans ile lisanslamak zorunda değildir.

Giriş

Coğrafya, “yeryüzünde meydana gelen veya gelmesi muhtemel olan fiziki ve beşeri olayların nedenlerini ve etkilerini anlamada anahtar bir disiplin” olarak ifade edilmektedir (Kızılcıoğlu ve Taş, 2007, s. 94). Coğrafya, “doğal ortam ile insan arasındaki ilişkilerin” incelenmesidir (Atalay, 2008). Coğrafyanın konusunu yeryüzü ve insanlar arasındaki ilişkiler oluşturmaktadır. Aynı zamanda coğrafya bu ilişkileri araştıran inceleyen ve sorgulayan, bu olayların dağılışı ve bu dağılışa etki eden nedenleri inceleyip araştıran bir bilim dalıdır (Yazıcı ve Koca, 2011). Coğrafya dünyayı tanımlamak, anlamak ve açıklamakla ilgilidir.

Genel olarak bilinmektedir ki coğrafya en eski bilim dallarından biridir. Coğrafya, fen ve sosyal bilimler arasında bir köprü ve bu bilimi demetini bağlayan bir bağıdır. Birçok bilim dalı coğrafyadan ayrılarak yeni bir bilim dalı olarak ortaya çıkmıştır (Efe, 1997). Geçmişten günümüze coğrafya bilimindeki gelişmeler ve beraberinde dünya insanlık âlemine katkıları sayılamayacak kadar fazladır. İnsanların yaşadığı yeri ve dünyayı tanıması ve yerleşmeye uygun alanlarının belirlenmesi, dünyanın bilinmeyenlerinin zamanla coğrafi keşiflerle bilinmesi, gökyüzünde ve uzayda yapılan bilimsel çalışmalar, dünyanın çeşitli yerlerindeki yaşam alanlarının tespiti ve doğal koşullarının tespit edilmesi, doğal afetler ve doğal afetlerle mücadele yollarının ortaya konulması gibi önemli konularda coğrafya dünya bilimine katkı sağlamıştır (Çimen, 2021). Coğrafya bu yönüyle aynı zamanda “bir toplum bilimi” olarak ifade edilmiştir. Bireyler toplumda yaşadığı çevreyi tanıması gerekmektedir. Bireyler “yaşadığı coğrafyayı tanımaması bazı değerlerin farkında olmadığı anlamına” gelmektedir. Dolayısıyla coğrafya, insanların ihtiyaç duyduğu ve yaşamlarında kullanabilecekleri bilgi, beceri ve tutumları içermektedir (Öztürk, 2007).

İyi bir coğrafya eğitimi ile “yeryüzünü ve yeryüzünü etkileyen beşeri ve fiziki unsurları inceleyerek bireylere coğrafi bilgi, coğrafi beceri ve coğrafi bakış” edindirilmektedir. Ülkemizdeki eğitim içerisinde önemli bir unsur olan insanın doğduğu andan öldüğü ana kadar formal ve informal olarak eğitiminin her döneminde ve hayatının her alanında ona belirli bir disiplinde uzmanlaşma amacı taşıyan coğrafya eğitimi kazandırılmalıdır. Coğrafya konuları belirlenirken kişilerin ve öğrencilerin bu konuları hayatlarında kullanabilmeleri önemsenir. Örneğin depremin, insan hayatının gerçeği olduğu insanlara kazandırılmalı deprem öncesinde, sırasında ve sonrasında nasıl davranılması gerektiği insanlara kavratılmalıdır. İnsan kullanabileceği ve hayatın gerçeği olan bilgiyi daha iyi özümser. Coğrafya, insan-çevre arasında yer alan bağlantıları inceler (Sönmez ve Omca, 2019), coğrafya eğitimi ise öğrencilerin yaşamış oldukları mekânı ve dünyayı tanımalarına yardımcı olarak, yaşanan çevre ve dünyada meydana gelen olaylar arasındaki benzerlik ve farklılıkları neden sonuç ilişkisi dâhilinde analiz etme becerilerini kazandırmaktır (Akengin, 2008). Böylelikle elde edilen kazanımlar bireye önemli olayları, ulusal veya küresel politikaları sebep ve sonuçları ile analiz ederek değerlendirme imkânı sağlar. Coğrafya eğitimi tüm bu becerileri sağlarken nedensellik, dağılım ve karşılıklı etkileşim prensiplerini kullanır. Bu sayede birey, ulusal kaynakların en verimli şekilde kullanımına yönelik fikir ve düşünceler geliştirebilir. Doğal çevrenin ihtiyaçlara yönelik kullanımına ilişkin fikirler üretebilen birey, geliştirilen politikalarla ilgili eleştirel düşünme becerilerini kullanarak sorular sorabilir (Altan ve Ünal, 2021). Aynı zamanda coğrafya eğitimi, Barth ve Demirtaş, (1997) tarafından “dünyada diğer insanlarla olan bağlantımızı, çevre ile yaşadığımız ilişkilerimizi ve kendimizi anlamamıza yardımcı olmakla birlikte bilgi, beceri, kavram ve temelleri daha iyi algılamamızı sağlayan bir yol” olarak değerlendirilmiştir. Şahin (2003) ise coğrafya eğitimi “bireylere başta yakın çevresi olmak üzere, üzerinde yaşadığı yeri ve dünyayı tanımasındaki fırsat” olarak değerlendirmiştir. Değirmenci, (2019, s. 3287) “bireyleri birçok alanda hayata hazırlamakla birlikte, bireylerin aktif birer vatandaş olmalarında, günümüz dünyasında yaşanan sorunları anlamada ve bu sorunlara çözüm bulmak için düşünceler geliştirmede, bireylerde coğrafi bilincin gelişmesinde coğrafya eğitiminin önemli bir rolü” olduğunu ifade etmiştir. Ayrıca coğrafya eğitimi insanın mekânı doğru algılaması ve iyi planlayabilmesi için gerekli bilgileri sunmaktadır (Şahin ve İnce, 2020, s. 2). Karabağ (2001) coğrafya eğitimi, “doğal ve beşeri olaylar hakkındaki problemleri farklı bakış açıları kazanarak incelemeyi ve değişik ölçekler belirleyip kullanarak bunlara cevap bulmayı sağlamak, dünyanın bir başından bir başını yerel ve genel manada anlamak, araştırmacı bir yapıyı ve sınıf içerisinde ve dışarısında problem çözebilme kabiliyeti kazandırmak” olarak değerlendirmiştir.

İnsanın hayat sürdüğü dünyayı doğru şekilde algılayarak ondan gereğince yararlanmak için ilkökul sürecinde öğrenilen coğrafya konularının katkısı büyüktür. Bu bağlamda belirtmek gerekir ki coğrafya bilimi, “insanın yaşadığı çevreyi konu edinmesi ve yorumlaması, insan ve çevre arasındaki karşılıklı ilişkilere yer vermesi” yönüyle “bilinçli düşünmenin gelişmesine” katkı sağlamaktadır (Ünal ve Ilgaz, 2010). İlkokul ve ortaokul eğitimi dönemi “öğrencilerin bilişsel ve zihinsel alt yapılarının önemli oranda oluştuğu ve geliştiği” bir devredir. Öğrencilerin gelecek yaşamlarında ihtiyaç duyacakları bilgi, beceri ve davranışlar bu dönemde kazandırılır (Şahin ve İnce, 2020; Doğru, 2022). İnsanların doğumdan itibaren edindikleri bilgi ve deneyimler yaşamları boyunca kalıcılığını sürdürmektedir. Bugünün çocukları yarın ülkemizde söz sahibi olacağından, coğrafya eğitiminin

küçüklükten itibaren verilmesi, kişinin yaşadığı yere ve dünyaya karşı tutumunun olumlu yönde gelişmesini sağlayabilir (Demirbaş ve Aydınözü, 2021). Türkiye’de “ilkokul seviyesinden başlayarak, lise seviyesine kadar”, coğrafya konuları derslerde verilmektedir. Ders adları farklı olmakla beraber; ilkokulda ve ortaokulda “hayat bilgisi”, “sosyal bilgiler” ve “fen bilimleri” dersi adıyla verilmektedir. Ortaöğrenim seviyesinde ise doğrudan coğrafya adıyla ders olarak okutulmaktadır. Bu bağlamda coğrafya derslerinin okul programlarına girmesinden itibaren coğrafya eğitimiyle ilgili birçok çalışma yapılmıştır. Diğer taraftan Türk eğitim sistemi içinde ilgi ve yeteneklerine göre yetiştirerek hayata ve üst öğrenime hazırlamak için gerekli temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıkların kazandırıldığı en önemli dönem ilkokul dönemidir. İlkokulda coğrafya eğitimiyle, dünya ile ilgili bilgi ve gerçekleri sunmak, öğrencilerin çevreye karşı tutum ve davranışlarını yönlendirmek, onlara zihinsel pratik beceriler kazandırmaktır (Demirbaş ve Demir, 2018). Temel eğitimde ilkokul süresince öğrenciler için en önemli derslerden olan “hayat bilgisi”, “fen bilimleri” ve “sosyal bilgiler” derslerinde “coğrafya konuları” bulunmaktadır. Dolayısıyla coğrafya konuları ilkokul öğrencilerinin hayata ve üst öğrenime hazırlandıkları bu süreçte önemli yere sahiptir.

Gerek coğrafya eğitimi ile ilgili gerek ilkokul düzeyinde coğrafya eğitimiyle ilgili de araştırmalar yapılmıştır. Bu çalışmalar içerisinde İncekara, (2009) çalışmasında coğrafya eğitiminin ulusal ve uluslararası ölçekteki durumunu ve hangi konular üzerine yoğunlaştığını araştırmıştır. Geçit, (2010) coğrafya eğitimi araştırmalarındaki temel yönelimleri tespit etmek amacıyla 2000-2009 yılları arasında çalışmalarını incelemiştir. Kaya, (2013) araştırmasında coğrafya eğitimi alanında deneysel desende tamamlanan lisansüstü tezleri meta analiz yöntemiyle ele almıştır. Öner ve Öner, (2017) sosyal bilgiler eğitiminde coğrafya konuları üzerine yapılmış lisansüstü tezlere yönelik çalışmalarını araştırmıştır. Çiftçi, (2017) araştırmasında 2006-2017 yılları arasında coğrafya eğitimi alanında yapılan tez çalışmalarını ele almıştır. Aksoy ve Türker, (2020) çalışmasında 1923-2018 yılları arasında ülkemizde coğrafya eğitimi alanında yayımlanan makalelere ilişkin bir literatür değerlendirmesi yapmıştır. Sarvan, (2021) araştırmasında 2002-2019 yılları arasında coğrafya eğitimi alanında yapılan tez çalışmalarını konu alanı ve metodolojik açıdan incelemiştir. Demirbaş ve Demir, (2018) ilkokul 4. Sınıf sosyal bilgiler dersinde coğrafya okuryazarlığının durumunu belirlemeye çalışmıştır. İbret, Demirbaş ve Demir, (2019) çalışmasında ilkokul 4. sınıf sosyal bilgiler dersinde coğrafya konularının öğretilmesine yönelik uygulama yapmıştır.

Coğrafya eğitimiyle ilgili literatürde yer alan çalışmalara ilkokul düzeyinde coğrafya eğitimi ile ilgili yapılan araştırmaların değerlendirilmesine yönelik herhangi bir araştırma yürütülmemiştir.

Amaç

Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de ilkokul düzeyinde coğrafya eğitimi alanındaki çalışmaların (kitap bölümü, makale/bildiri, yüksek lisans ve doktora tezi) içerik değerlendirmesini yaparak ilkokul düzeyinde coğrafya eğitiminin günümüzdeki durumunun ve gelecekteki yerinin ne olacağını belirlemektir. Bu amaç kapsamında aşağıdaki alt problemler belirlenmiştir:

1. İlkokulda coğrafya eğitimi alanında yapılan çalışmaların türleri nelerdir?
2. İlkokulda coğrafya eğitimi alanında yapılan çalışmalar hangi yıllarda yayımlanmıştır?
3. İlkokulda coğrafya eğitimi alanında yapılan yüksek lisans ve doktora tezleri hangi üniversitelerde yapılmıştır?
4. İlkokulda coğrafya eğitimi alanında yapılan çalışmalar hangi dergilerde yayımlanmıştır?
5. İlkokulda coğrafya eğitimi alanında yapılan çalışmalar hangi konuları içermektedir?
6. İlkokulda coğrafya eğitimi alanında yapılan çalışmaların araştırma yöntemi nelerdir?
7. İlkokulda coğrafya eğitimi alanında yapılan çalışmalar hangi örneklem/çalışma grubu ile yapılmıştır?

Metodoloji

Çalışmalarda kullanılan “nitel yaklaşım”; “gözlem, görüşme ve doküman inceleme gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik sürecin izlendiği araştırma türü” olarak nitelendirilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Bu çalışmada da, Karasar, (2008) tarafından, “mevcut kayıt ve belgeleri çözümlenmeye odaklanması, konuya ilişkin belgelerin bulunması, incelenmesi ve yorumlanmasına olanak sağlaması, veri toplama sürecinin daha ekonomik ve güvenilir oluşu ile araştırmanın amacına uygunluğu nedeniyle” nitel araştırma yöntemlerinden biri olan “doküman inceleme” kullanılmıştır. Doküman analizi, “ulaşılabilen basılı ve elektronik materyaller olmak üzere tüm belgeleri incelemek ve değerlendirmek için kullanılan sistemli” bir yöntemdir (Wach, 2013 aktaran Kıral, 2020).

Veri Kaynağı ve Verilerin Toplanması

Araştırma kapsamında doküman olarak ilkokul düzeyinde coğrafya eğitimi alanında lisansüstü tezler, makaleler, bildiriler ve kitap/kitap bölümleri incelenmiştir. Lisansüstü tezler “Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Ulusal Tez

Merkezi resmi sitesinden” internet sitesinden, makaleler ve kitap/kitap bölümleri ise Google Scholar, Dergipark internet sitesinden edinilmiştir. Çalışmalar aranırken “ilkokul, ilköğretim, coğrafya eğitimi, hayat bilgisi, sosyal bilgiler, fen bilgisi/bilimleri, iklim, afet, atmosfer, deprem, doğal afet, Google earth, hava, harita, nem, yağış, yer kabuğu, yeryüzü, yön” gibi anahtar kelimeler yardımıyla araştırılmıştır. Bu durum araştırmanın sınırlılığını da ortaya koymaktadır. Çalışmalar incelenirken çalışmaların türü, yayım yılı, yapıldığı üniversite, konu ve yöntem bölümlerinin bulunduğu veri toplama formu kullanılmıştır. Araştırma kapsamında ulaşılabilen çalışmalara dair veri toplama formları iki coğrafya eğitimi, iki sınıf eğitimi ve bir sosyal bilgiler eğitimi uzmanı tarafından incelenmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmada toplanan veriler içerik analiz yardımıyla çözümlenmiştir. Araştırmada içerik analizinin kullanılma gerekçeleri olarak içerik analizinin; çalışılan doküman içerisinde belli kelime veya kavramları tespit etmeye odaklanması ile belirli kurallar doğrultusunda doküman içerisindeki kelime ve kavramların daha küçük içerik kategorileriyle sistematik bir biçimde çözümlenmesine olanak sağlaması gibi özelliklerinden kaynaklanmaktadır (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirci, 2008). Betimsel analizde özetlenen ve yorumlanan veriler, içerik analizinde daha derin bir işleme tabi tutulur ve betimsel yaklaşımla fark edilemeyen kavram ve temalar bu analiz sonucu keşfedilebilir (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Veriler çözümlenirken, tezlerin çeşitli özelliklerinin (konu, yöntem vb.) doğrudan tespiti esas alındığından içerik kodlama türlerinden açık içerik kodlaması yapılmıştır. Kodlama sürecinin sonucunda veriler frekans (f) ve yüzde (%) olarak ifade edilmiştir.

Nitel araştırmalarda özneliliğin biraz daha yüksek olması sebebiyle zaman zaman geçerlilik ve güvenilirlik konusunda eleştirilere maruz kalmaktadır (Arastaman, Fidan ve Fidan, 2018). Bu yüzden nitel araştırmalarda toplanan verilerin tüm ayrıntılarıyla raporlaştırılması ve sonuçlara nasıl ulaşıldığının ayrıntılarıyla açıklanması geçerliliği arttırmaktadır. Nitel araştırmalarda herkesin olayları algılama ve yorumlama yöntemlerinin farklı olduğu olduğu bilindiğinden yapılan araştırmaların aynı sonuçları vermesinin mümkün olmadığı en başından kabul edilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Bu araştırmada da bu hususlara dikkat edilerek güvenilirlik ve geçerlilik sağlanmıştır. İlkokul düzeyinde coğrafya eğitimi alanında yapılmış çalışmaların ele alınmasıyla oluşan çalışmanın sonuçları kavramsal çerçeve ile uyumludur. Araştırmada toplanan veriler tüm ayrıntılarıyla toplanarak raporlaştırılmıştır. 2000 - 2021 yılları arasında yapılan araştırmalar taranarak çalışmaların türü, yılları, tezlerin yapıldığı üniversiteler, çalışmaların yayınlandığı dergiler, konular, çalışmaların yöntemleri ve örneklemi altında veriler ayrıntılı bir şekilde toplanmıştır. Sonuçların nasıl elde edildiği kısmı bulgular kısmında ayrıntılarıyla açıklanmıştır. Sonuçlar gerçeği yansıtmaktadır. Sonuçlar araştırma soruları ve ilgili kuramlarla tutarlıdır. Tüm bunların yapılmasını araştırmanın geçerliliğini olumlu etkilemektedir. Tüm bu uygulamalarla geçerlilik ve güvenilirliğe yönelik tedbirler alınmıştır.

Bulgular

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmada “İlkokulda coğrafya eğitimi alanında yapılan çalışmaların türleri nelerdir?” birinci alt problemine göre ortaya çıkan çalışmaların türleri Tablo 1’de verilmiştir:

Tablo 1. İlkokul Düzeyinde Coğrafya Eğitimi ile İlgili Olarak Hazırlanan Çalışmaların Türleri

Türü	Frekans (f)	Yüzde (%)
Makale/Bildiri	61	54,95
Yüksek Lisans Tezi	41	36,94
Doktora Tezi	5	4,5
Kitap Bölümü	4	3,6
Toplam	111	100

Türkiye’de ilköğretim düzeyinde coğrafya eğitimi alanında hazırlanan çalışmaların türlerine ilişkin bilgiler Tablo 1’de gösterilmiştir. Buna göre ilköğretimde coğrafya eğitimiyle ilgili 61’i (% 54,95) bildiri/makale, 41’i (%36,94) yüksek lisans, 5’i (% 4,5) doktora tezi, 4’ü (% 3,6) ise kitap bölümü olmak üzere 111 tane bilimsel yayına ulaşılmıştır.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmada “İlkokulda coğrafya eğitimi alanında yapılan çalışmalar hangi yıllarda yayımlanmıştır?” ikinci alt problemine göre ortaya çıkan çalışmaların yayım yılları Tablo 2’de sunulmaktadır:

Tablo 2. İlkokul Düzeyinde Coğrafya Eğitimi ile İlgili Olarak Hazırlanan Çalışmaların Yayım Yılları

Yayım Yılı	Kitap Bölümü - Frekans (f)	Makale/ Bildiri - Frekans (f)	Yüksek Lisans Tezi - Frekans (f)	Doktora Tezi - Frekans (f)	Yüzde (%)
2000	-	1	-	-	0,9
2001	-	2	1	-	2,7
2002	-	-	2	-	1,8
2003	-	-	-	-	-
2004	-	2	1	-	2,7
2005	-	5	-	-	4,5
2006	-	3	1	1	4,5
2007	-	7	3	-	10
2008	-	1	1	-	1,8
2009	-	2	2	-	3,6
2010	-	2	4	-	5,4
2011	-	1	4	-	4,5
2012	-	5	3	1	8,1
2013	-	2	1	-	2,7
2014	-	-	-	-	-
2015	-	1	-	-	0,9
2016	-	1	4	-	4,5
2017	-	4	1	2	6,3
2018	4	4	-	-	7,2
2019	-	7	11	-	16,2
2020	-	5	1	-	5,4
2021	-	5	1	1	6,3
Toplam	4	61	41	5	100
Genel Toplam			111		

Tablo 2’de ilkökul düzeyinde coğrafya eğitimi ile ilgili olarak hazırlanan çalışmaların yayım yıllarına yer verilmiştir. Buna göre ulaşılabilen ilk çalışma 2000 yılında yayımlanmıştır. En fazla çalışma 2019 (% 16,2) yılında yapılırken, en az çalışma 2000 (% 0,9) ile 2015 (% 0,9) yıllarında yapılmıştır. 2003 yılı ve 2014 yıllarında ise herhangi bir çalışmaya rastlanılmamıştır.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmada “İlkokulda coğrafya eğitimi alanında yapılan yüksek lisans ve doktora tezleri hangi üniversitelerde yapılmıştır?” üçüncü alt problemine göre tezlerin yapıldığı üniversiteler Tablo 3’te ifade edilmiştir:

Tablo 3. İlkokul Düzeyinde Coğrafya Eğitimi ile İlgili Olarak Hazırlanan Tezlerin Yapıldığı Üniversiteler

Üniversiteler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Gazi	7	15,2
Atatürk	4	8,7
Abant İzzet Baysal	2	4,4
Anadolu	2	4,4
Balıkesir	2	4,4
Burdur Mehmet Akif Ersoy	2	4,4
Çanakkale Onsekiz Mart	2	4,4
Erzincan	2	4,4
Selçuk	2	4,4
Adnan Menderes	1	2,2
Aksaray	1	2,2
Ankara	1	2,2
Fırat	1	2,2
Giresun	1	2,2
Gümüşhane	1	2,2
Hacettepe	1	2,2
İstanbul Gedik	1	2,2
İnönü	1	2,2
Kafkas	1	2,2
Kastamonu	1	2,2
Kırıkkale	1	2,2
Mersin	1	2,2
Muğla Sıtkı Koçman	1	2,2
Necmettin Erbakan	1	2,2
Recep Tayyip Erdoğan	1	2,2

Sakarya	1	2,2
Trakya	1	2,2
Uludağ	1	2,2
Uşak	1	2,2
Yıldız Teknik	1	2,2
Toplam	46	100

Tablo 3'e göre 44'ü (%36,94) yüksek lisans, 5 (%4,5) tanesi doktora tezi olmak üzere toplam 30 farklı üniversitede 46 tez hazırlanmıştır. Tablo 3 incelendiğinde ilkökul düzeyinde coğrafya eğitimi ile ilgili en fazla tezin Gazi Üniversitesi (%15,2) ve Atatürk Üniversitesinde (%8,7) yapıldığı görülmektedir.

Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmada “İlkokulda coğrafya eğitimi alanında yapılan çalışmalar hangi dergilerde yayımlanmıştır?” dördüncü alt problemine göre çalışmaların yayımlandığı dergiler, kitap bölümleri ve sempozyumlar Tablo 4'te verilmiştir:

Tablo 4. İlkokul Düzeyinde Coğrafya Eğitimi ile İlgili Olarak Hazırlanan Makalelerin Yayımlandığı Dergi, Kitap ve Sempozyumlar

Dergi/Kitap/Sempozyum	Frekans (f)	Yüzde (%)
Marmara Coğrafya (IGGE)	10	15,4
International Geography Education	3	4,6
Milli Eğitim	3	4,6
Türkiye Sosyal Araştırmalar	3	4,6
Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü	3	4,6
Doğu Coğrafya	2	3,1
Eurasian Journal of Educational Research	2	3,1
Kastamonu Eğitim	2	3,1
Gazi Eğitim	2	3,1
Nobel Akademi	2	3,1
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi	1	1,5
Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi	1	1,5
Akademik Tarih ve Düşünce	1	1,5
Akademia Doğa ve İnsan Bilimleri	1	1,5
Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi	1	1,5
Atatürk Üniversitesi KK Eğitim Fakültesi	1	1,5
Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü	1	1,5
Bayburt Eğitim Fakültesi	1	1,5
Buca Eğitim Fakültesi	1	1,5
Cumhuriyet Uluslararası Eğitim	1	1,5
Coğrafya Eğitimi	1	1,5
Dumlupınar Üniversitesi SBE	1	1,5
Dünya'daki Eğitim ve Öğretim Çalışmaları	1	1,5
Education Sciences	1	1,5
Eğiten Yayıncılık	1	1,5
Eğitim Bilimlerinde Örnek Araştırmalar	1	1,5
E-Kafkas Eğitim Araştırmaları	1	1,5
Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler	1	1,5
Geomatik	1	1,5
İlköğretim Online	1	1,5
International Electronic Journal of Elementary Education	1	1,5
Journal of Human Sciences	1	1,5
Journal of History Culture	1	1,5
Journal of Instructional Technologies & Teacher Education	1	1,5
MANAS Sosyal Araştırmalar	1	1,5
Marmara Üniversitesi AEF Eğitim Bilimleri	1	1,5
Öğretim Teknolojileri ve Öğretmen Eğitimi	1	1,5
Ömer Halisdemir Üniversitesi Mühendislik Bilimleri	1	1,5
Pegem Akademi	1	1,5
Sosyal Bilgilerde Yenilikçi Araştırmalar	1	1,5
Türkiye Bilimsel Araştırmalar	1	1,5
Türkiye Harita Bilimsel ve Teknik Kurultayı	1	1,5
Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim	1	1,5
Toplam	65	100

Tablo 4 incelendiğinde 65 adet çalışmanın toplam 40 farklı dergide ve 3 farklı kitapta yayımlandığı tespit edilmiştir. Elde edilen sonuca göre en fazla makalenin Marmara Coğrafya Dergisinde (%15,4) yayımlandığı görülmektedir. International Geography Education, Milli Eğitim Dergisi, Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi ve Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi ise ikinci en fazla çalışmanın yapıldığı dergiler olmuştur.

Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmada “İlkokulda coğrafya eğitimi alanında yapılan çalışmalar hangi konuları içermektedir?” dördüncü alt problemine göre çalışmaların konuları Tablo 5’te gösterilmiştir:

Tablo 5. İlkokul Düzeyinde Coğrafya Eğitimi ile İlgili Olarak Hazırlanan Çalışmaların Konuları

Konular	Frekans (f)	Yüzde (%)
Kavram Algılama/Yanılgısı	35	31,5
İlkokulda Coğrafya Eğitimi/Öğretimi	31	28
Doğal Afet (Deprem, Sel, Heyelan vs.)	12	11
Harita/Kroki	10	9
Dünya (Şekli, Evren, Uzay, vs.)	2	1,8
Drama	2	1,8
Aktif Öğrenme	2	1,8
İklim Değişikliği	2	1,8
Programdaki Coğrafya Kazanımları	2	1,8
Tartışma (Argümantasyon) Odaklı Yöntem	2	1,8
Bilimsel Tartışma Odaklı Yöntem	1	0,9
Çoklu Zekâ ile Öğretim	1	0,9
Google Earth	1	0,9
İşbirliğine Dayalı Öğrenme	1	0,9
Laboratuvar ve Görsel-İşitsel Materyal Kullanımı	1	0,9
Materyal Geliştirme	1	0,9
Model Küre Kullanımı	1	0,9
Programlandırılmış Öğretim	1	0,9
Soru Sorma ve Eleştiri Becerisi	1	0,9
Okul Dışı Öğrenme	1	0,9
Ölçme Değerlendirme	1	0,9
Toplam	111	100

Tablo 5’e bakıldığında çalışmaların en fazla kavram algılama/yanılgısı (%31,5), ilköğretimde/ilkokulda coğrafya eğitimi/öğretimi (%28), doğal afet (deprem, sel, heyelan vs.) (%11) ve harita/kroki (%9) konularına odaklandığı anlaşılmaktadır. Kavram algılama/yanılgısı, ilköğretimde/ilkokulda coğrafya eğitimi/öğretimi, harita/kroki kullanımı ve deprem eğitimi konuları çalışmalarda en fazla işlenen konular olmuştur. Kavram algılama/yanılgısı, ilköğretimde/ilkokulda coğrafya eğitimi/öğretimi konuları kapsamında harita/kroki kullanımı bulut, deprem, doğa, doğal afet, hava, iklim, mekân, nem, sıcaklık, yağış ve yön gibi kavramlar ile bunların öğrenciler üzerindeki etkisi ele alınmıştır. Coğrafya eğitimi ilgili çalışmalarda model küre kullanımı, öğrencilerin coğrafya okuryazarlık durumları, Google Earth, çoklu zekâ ile öğretim, aktif öğrenme, program analizi, Cumhuriyet’ten günümüze coğrafya konularının analizi, programdaki coğrafya kazanımları, sosyal bilgiler ve hayat bilgisi derslerinde coğrafyaya dair kazanımlara yer verme düzeyleri, okul dışı öğrenme, ölçme değerlendirme, drama, programlandırılmış öğretim, soru sorma ve eleştiri becerisi ve bilimsel tartışma odaklı yöntem ile ilgili konulara da yer verilmiştir.

Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmada “İlkokulda coğrafya eğitimi alanında yapılan çalışmaların araştırma yöntemi nelerdir?” altıncı alt problemine göre hazırlanan tezlerin ve makalelerin yöntemleri Tablo 6’da ifade edilmiştir:

Tablo 6. İlkokul Düzeyinde Coğrafya Eğitimi ile İlgili Olarak Hazırlanan Çalışmaların Yöntemleri

Yöntemler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Betimsel Tarama Yöntemi	51	43,6
Doküman İnceleme	24	20,5
Deneysel Yöntem	20	17,1
Durum Çalışması	12	10,2
Olgubilim(Fenomenoloji)	3	2,6
Eylem Araştırması	3	2,6
İçerik Analizi	3	2,6
Toplam	117	100

Tablo 6’da görüldüğü gibi çalışmalarda deneysel, doküman inceleme, durum çalışması, eylem araştırması, içerik analizi, olgubilim(fenomenoloji) ve tarama yöntemleri kullanılmıştır. En çok tercih edilen yöntemler tarama yöntemi (%43,6), doküman inceleme (%20,5), deneysel yöntem (%17,1) ve durum çalışması (%10,2) olurken, en az tercih edilen yöntem olgubilim (fenomenoloji) (%2,6), eylem araştırması (%2,6) ve içerik analizi (%2,6) olmuştur.

Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmada “İlkokulda coğrafya eğitimi alanında yapılan çalışmalar hangi örneklem ile yapılmıştır?” yedinci alt problemine göre hazırlanan çalışmaların örneklemeleri Tablo 7’de ifade edilmiştir:

Tablo 7. ilkokulda Coğrafya Eğitimi Alanında Yapılan Çalışmaların Örneklemeleri

Örneklem	Frekans (f)	Yüzde (%)
İlkokul Öğrencileri	63	56,76
Öğretmenler	11	9,91
Karma	4	3,6
Belirtilmemiş	33	29,73
Toplam	111	100

Tablo 7’de ilkokulda coğrafya eğitimi alanında yapılan 111 çalışma incelendiğinde, en fazla üzerinde çalışılan grubun ilkokul öğrencileri (% 56,76) olduğu görülmektedir. İkinci sırada çalışılan grubun öğretmenler (% 29,73) olduğu, üçüncü sırada ise karma grup (% 56,76) olduğu belirlenmiştir. Ancak 33 (%29,73) çalışmada ise örneklemin belirtilmediği tespit edilmiştir.

Tartışma ve Sonuç

İlkokul düzeyinde coğrafya eğitimi alanında yapılan lisansüstü tez çalışmaları, makale, bildiri, kitap bölümlerinin içerik değerlendirmesi yapılarak ilkokul düzeyinde coğrafya eğitiminin günümüzde geldiği yer ve gelecekteki ulaşacağı yer açısından öngörü sağlayacak bu araştırmanın sonuçları şunlardır:

Araştırmada ilkokul düzeyinde coğrafya eğitimiyle ilgili ulaşılabilen tezler, makaleler, bildirimler ve kitap bölümleri değerlendirilmiştir. Araştırma kapsamında ilkokulda coğrafya eğitimiyle ilgili 61’i makale/bildiri, 41’i yüksek lisans, 5’i doktora tezi, 4’ü ise kitap bölümü olmak üzere toplam 111 çalışmaya ulaşılmıştır. Tezlerin en çok yüksek lisans düzeyinde hazırlanması da lisansüstü öğretim sürecinin birinci aşamasının yüksek lisans, ikinci aşamasının ise doktora programı şeklinde yapılması, doktora programlarının Türkiye’deki üniversitelerde yaygın olmayışı ve dolayısıyla yüksek lisans düzeyinde öğrenim gören daha fazla öğrenci olması ile ilgili olduğu düşünülmektedir.

1998 yılında eğitim fakültelerinin yeniden yapılandırma sürecine girmesiyle bünyelerinde bulunan ilgili

disiplinlerin alan eğitimine öncelik verilmiştir (Kızılçaoğlu, 200). Bu süreçten sonra ilgili disiplinlerin eğitimi alanında çalışmalar hız kazanmıştır (Geçit, 2010). Dolayısıyla ilkököl düzeyinde coğrafya eğitimi ile ilgili olarak ulaşılabilen ilk çalışma 2000 yılında yayımlanmıştır. Çalışmaların yayım yıllarına bakıldığında 2000 ile 2021 yılları arasında değişmektedir. En fazla çalışma 2019 yılında yapılırken, en az çalışma ise 2000 ve 2015 yıllarında yapılmıştır. Ancak 2003 ve 2014 yıllarında ise çalışma yapılmamıştır. Araştırmada incelenen çalışmaların yalnızca ilkököl düzeyinde hazırlanmış coğrafya eğitimi çalışmaları olduğu dikkate alındığında 2000 yılından 2010 yılına kadar nispeten bir artışın olduğu görülmektedir. 2010 yılından sonra bir azalma olsa da genel olarak 2016 yılından itibaren tekrar bir artış eğiliminin olduğu söylenebilir. Bu şekilde bir artışın olması ilkököl düzeyinde coğrafya eğitimine önem verildiğinin ve bir yönelimin göstergesi olduğu ifade edilebilir. Çalışmamıza benzer olarak Kaya (2013) ile Keçeli ve Sariusta (2014), coğrafya ve coğrafya eğitimine yönelik çalışmaların 2000 yılından sonra bir artış içinde olduğunu ifade etmişlerdir.

Tezlerin yapıldığı üniversiteler incelendiğinde ilkököl düzeyinde coğrafya eğitimi ile ilgili olarak toplam 30 farklı üniversitede 46 adet tez hazırlanmıştır. İlkoköl düzeyinde coğrafya eğitimi ile ilgili en fazla tezin Gazi Üniversitesi ve Atatürk Üniversitesinde yapıldığı görülmektedir. Tezlerin yapıldığı üniversitelerin lisansüstü tez çalışması yapabilecek öğretim üyesi kadrolarına sahip oluşları, imkânlar itibarıyla özellikle araştırma-inceleme faaliyetlerinin daha kolay yürütülebilmesi gibi nedenlerle açıklanabileceği düşünülmektedir. Çalışmamıza benzer olarak Sarvan (2021) da yaptığı çalışmada en fazla tezin Gazi Üniversitesi ile Marmara Üniversitelerinde yapıldığını tespit etmiştir. Bununla birlikte Öner ve Öner (2017) yılında yaptığı çalışmada Gazi, Marmara, Atatürk, Abant İzzet Baysal ve Afyon Kocatepe Üniversiteleri olduğunu belirlemiştir. Şahin, Göğebakan-Yıldız ve Duman (2011) araştırmalarında inceledikleri lisansüstü tezlerin ağırlıklı olarak Gazi ve Marmara üniversitelerinde yapıldığı sonucuna ulaşmıştır. Kaya (2013) da coğrafya eğitimi alanında yapılmış lisansüstü tezleri ele aldığı çalışmada en fazla lisansüstü tezlerin Gazi Üniversitesi ve Marmara Üniversitesinde yapıldığı sonucuna ulaşmıştır. Çiftçi (2017) de coğrafya eğitimi alanında yapılan lisansüstü tezleri incelediği araştırmada yapılan tezlerin çoğunluğunun Gazi, Marmara ve Atatürk üniversitelerinde yapıldığını tespit etmiştir. Tarman, Güven ve Aktaşlı (2011), Yılmaz (2012), Sarı (2011) da Gazi Üniversitesinin lisansüstü tezler bakımından ön planda yer aldığı sonucuna varmışlardır (Aktaran Çiftçi, 2017). Gazi Üniversitesi, Marmara Üniversitesi ve Atatürk Üniversitelerinin çalışmalarda en fazla tezi üreten üniversiteler olmasının sebepleri geçmişlerinin diğer üniversitelere göre daha eskilere dayanması, bünyelerinde bulunan enstitülerde coğrafya eğitimi, sosyal bilgiler eğitimi ile fen bilimleri eğitimi programı olması gibi faktörlerin bu sayıda tez üretilmesinde etkili olduğu düşünülmektedir. Bunun sebepleri olarak yapılan çalışmaların genelde eğitim odaklı enstitülerde üretilmesi gösterilebilir. Diğer taraftan bu üniversitelerden daha eski olan ve Türkiye'de coğrafya eğitiminin temel dinamiklerini oluşturan Ankara Üniversitesi (DTCF) ve İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümlerinde bu alanda çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu durumun nedenleri arasında ise söz konusu üniversitelerin öğrencileri temel bilimlerde araştırmacı, bilim dalında uzman yani bilim insanı yetiştirmeye yönelik çalışmalar yaptırması gösterilebilir.

İlkoköl düzeyinde coğrafya eğitimi ile ilgili olarak yapılan makaleler/bildiriler toplam 40 farklı dergide, kitap bölümleri de 3 farklı kitapta olmak üzere toplamda 65 çalışma yayımlanmıştır. En fazla makalenin Marmara Coğrafya Dergisi'nde yayımlandığı görülmektedir. Marmara Coğrafya Dergisi 1996 yılında yayına başlamış, 2018 yılında da International of Geography and Geography Education (IGGE) adıyla yayım hayatına devam etmektedir. Aksoy ve Türker'in (2020) de yaptığı çalışma sonucunda en fazla yayımın yapıldığı dergi Marmara Coğrafya Dergisi olması çalışmamızdaki sonuçları desteklemektedir. Marmara Coğrafya Dergisi aynı zamanda Türkiye'de coğrafya eğitimi üzerine çalışmaların mevcut durumu ve eğilimlerini ortaya çıkarmak amacıyla yayınlarında önemli oranda coğrafya eğitimine yer veren ve bunu kendine ilke edinen Türkiye'nin önemli dergilerinden biridir (İncekara, 2009). Bu sonucun yanında akademik anlamda akademik teşvik sebebiyle dergilerde yoğunluk kaynaklı yayım yapmanın zorlaşması veya son dönemde çalışmalarda etik kurul onayı istenmesi diğer alanlarda olduğu gibi ilkökulda coğrafya eğitimine yönelik çalışmaların sayısının azalmasına neden olduğu düşünülmektedir.

Konular bakımından çalışmalar incelendiğinde ilkököl düzeyinde coğrafya eğitimi ile ilgili olarak 21 farklı türde konu işlendiği tespit edilmiştir. Çalışmalarda en fazla kavram algılama/yanılgısı, ilkökulda coğrafya eğitimi/öğretimi, doğal afet (deprem, sel, heyelan vs.) ve harita/kroki konularına odaklanıldığı anlaşılmaktadır. Bu konuların yanı sıra drama, aktif öğrenme iklim değişikliği tartışma (argümantasyon) odaklı yöntem konuları da ele alınmıştır. Araştırmamıza benzer şekilde İncekara (2009) da coğrafya eğitimi ile ilgili yaptığı çalışmada çalışmaların çoğunun coğrafya eğitim ve öğretiminde teori ile öğretim yöntemleri konularında yoğunlaştığı sonucuna ulaşmıştır. Geçit (2010) 2000-2009 yılları arasında coğrafya eğitimi alanında yayınlanan makale, bildiri ve tezleri incelediği araştırmasında çalışmaların önemli bir kısmının öğrenme etkinlikleri, ölçme-değerlendirme ve program geliştirme alanlarında yoğunlaştığı sonucuna ulaşmıştır. Öner ve Öner (2017) yaptığı

araştırmasında sosyal bilgilerde coğrafya konuları üzerine yapılan tezlerin kavram öğretimi, öğrenme-öğretme süreci, yöntem ve teknikler ile CBS üzerine eğilim gösterdiğini belirlemiştir. Çalışmalarda coğrafya eğitim-öğretimi, kavram öğretimi vb. konuların çalışıldığının ortaya çıkması araştırmamızla benzerlik göstermektedir. Alanyazında araştırmamızla aynı sonuçları içermeyen çalışmalar da bulunmaktadır. Kaya (2013) coğrafya eğitiminde yönelimler isimli çalışmasında coğrafya eğitiminde çalışmaların belli konularda yoğunlaştığına dikkat çekmektedir. Öğretim yaklaşımları, yöntemleri, teknikleri, stratejileri konusunun diğer konulara göre daha fazla çalışıldığını ifade etmiştir. Bunu sırasıyla coğrafya eğitimi/öğretimi, sorunlar ve çözüm önerileri, kavram (hatırlama algılama, kavram yanlışları), öğretim programı, farklı ülkelerde coğrafya öğretim programları ve karşılaştırılması konuları takip etmiştir. Tarman, Güven ve Aktaşlı (2011) sosyal bilgiler eğitimi alanında doktora tezlerinde konuların sosyal bilgiler dersi konuları içeriği, CBS temelli eğitim ve öğretim programı üzerine olduğunu ifade etmişlerdir. Şahin, Gögebakan-Yıldız ve Duman (2011) da yapmış oldukları çalışmada lisansüstü çalışmaların büyük çoğunluğunu öğretim yöntemleri konusu altında ele alındığını belirtmişlerdir. Çiftçi (2017) yaklaşım-strateji-yöntem-teknik-uygulama, öğrenci, öğretmen ve öğretmen adaylarının tutum başarı ve görüşleri, coğrafya öğretim programı sıklıkla ele alındığı sonucuna ulaşmıştır. Aksoy ve Türker (2020) durum tespiti, program/müfredat hakkında yapılan çalışmalar, öğrenci görüşleri konularını ele almıştır. Sarvan (2021) yaptığı çalışmasında alanyazınla benzer sonuçlara ulaşarak en fazla çalışılan konu alanını öğretim ilke, yöntem, yaklaşım ve teknikleri ile program/müfredat olduğunu ifade etmiştir. Bunun dışında öğretmen adayları ile yapılan farklı çalışmalarda da benzer sonuçlara ulaşılmıştır (Doğru, 2021).

İlkokul düzeyinde coğrafya eğitimi ile ilgili olarak hazırlanan çalışmaların yöntemlerine bakıldığında farklı yöntemler kullanılmıştır. Yöntemler içerisinde en fazla kullanılan yöntemin betimsel tarama yöntemi, doküman inceleme ve deneysel yöntem olduğu tespit edilmiştir. En az kullanılan yöntemin ise olgubilim (fenomenoloji), eylem araştırması ve içerik analizi yöntemleri olmuştur. Çalışmamıza benzer şekilde Geçit (2010) coğrafya eğitimi araştırmalarında temel yönelimler isimli çalışmasında betimsel yöntem ile deneysel yöntemin en fazla kullanılan yöntem olduğunu ifade etmiştir. Aynı şekilde Sarvan (2021) da coğrafya eğitimi/öğretimi alanında yazılmış doktora tezleri üzerinde yaptığı çalışmasında en fazla tarama yöntemi ile deneysel yöntemin kullanıldığı sonucuna ulaşmıştır. Bunu durum çalışması ve doküman analizi takip ettiğini ifade etmiştir. Deneysel çalışmalar emek, zaman, masraf ve enerji gerektirmesi gibi nedenlerle uygulanması daha zor çalışmalar olduğu, deneysel çalışmalardan sonra en fazla tercih edilen çalışmanın doküman analizi olduğu düşünülmektedir.

İlkokul düzeyinde coğrafya eğitimi ile ilgili olarak hazırlanan çalışmaların örneklemeleri değerlendirildiğinde ise en fazla üzerinde çalışılan grubun ilkokul öğrencileri (% 56,76) olduğu görülmektedir. İkinci sırada çalışılan grubun öğretmenler (% 29,73) olduğu, üçüncü sırada ise karma grup (% 56,76) olduğu belirlenmiştir. Ancak 33 (%29,73) çalışmada ise örneklem belirtilmediği tespit edilmiştir. Çalışmamıza benzer olarak Arık ve Türkmen (2009), Öner ve Öner (2017) bilimsel makaleleri ve tezleri incelediği çalışmalarında da en fazla öğrenci ve öğretmenlerin örneklem grubu olarak seçildiği belirtilmektedir. Öğretmen ve öğrencilerin kolay ulaşılabilir olmaları dolayısıyla örneklem belirlemede tercih edildiği görülmektedir.

Öneriler

Araştırma sonuçlarından hareketle aşağıdaki önerilerde bulunulabilir:

- Coğrafya eğitimi ile ilgili çalışmalara bakıldığında ilkokulda coğrafya eğitimi ile ilgili çalışmaların yeterli olmadığı görülmüştür. Bu nedenle ilkokul düzeyindeki çalışmalar öğrencilerin coğrafi düşünme yeteneğini erken yaşlarda kazanmaları açısından artırılmalıdır.
- Türkiye’de ilkokulda coğrafya eğitime ilişkin yapılan çalışmaların mevcut durumu ortaya koyan bu araştırma, farklı ülkelerdeki mevcut durumu ortaya koyacak çeşitli araştırmalar ile karşılaştırmalı bir çalışma yapılmasına imkân tanyabilir.
- Lisansüstü eğitimde özellikle doktora eğitiminde ilkokulda coğrafya eğitimine yönelik akademik çalışmalar artırılmalıdır.

Araştırmanın Sınırlılıkları ve Gelecek Araştırmalar

Bu çalışma ilkokulda coğrafya eğitimine yönelik çalışmalar ile sınırlıdır. Gelecekte yapılacak çalışmalarda diğer eğitim kademelerinde coğrafya eğitimi alanında yapılan çalışmalar yönünden de incelenebilir.

Yazar Katkıları

Çalışmanın her aşamasına, her iki yazar birlikte katkıda bulunmuştur

Yayın Etiği

Çalışma, etik kurul izni gerektiren çalışma grubunda yer almamaktadır.

ORCID

İbrahim Demirbaş <http://orcid.org/0000-0002-8692-1059>

Duran Aydınöz <http://orcid.org/0000-0003-2777-0024>

Kaynakça

- Aksoy, B. ve Türker, A. (2020). Türkiye’de Coğrafya eğitimi alanında yayımlanan makalelere ilişkin bir literatür değerlendirmesi (1923-2018), *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, 18(35).
- Altan, M. ve Ünalı, Ü. E. (2021). Coğrafya eğitiminde sınıf dışı ortamların kullanımı: Bahçe temelli eğitim. *E-Uluslararası Pedagogji Dergisi*, 1(2), 78-93. <https://trdoi.org/10.27579808/e-ijpa.39>
- Akengin, H. (2008). Coğrafya öğretmenlerinin yenilenen lise coğrafya öğretim programı hakkındaki görüşleri. *Marmara Coğrafya Dergisi*, 18, 1-20.
- Arastaman, G., Fidan, İ. Ö. ve Fidan, T. (2018). Nitel araştırmada geçerlik ve güvenilirlik: Kuramsal bir inceleme. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 37-75.
- Arık, R.S. ve Türkmen, M. (2009). Eğitim bilimleri alanında yayımlanan bilimsel dergilerde yer alan makalelerin incelenmesi. *Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongresi*, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Antalya, 1,16. <http://www.eab.org.tr/eab/2009/pdf/488.pdf> adresinden 19.11.2022 tarihinde alınmıştır.
- Atalay, İ. (2008). *Ekosistem ekolojisi ve coğrafyası*. Cilt: I. İzmir: META Basım Matbaacılık Hizmetleri.
- Barth, L. J. ve Demirtaş, A. (1997). *İlköğretim sosyal bilgiler öğretimi*. Ankara: YÖK-Dünya Bankası.
- Büyükoztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirci, F. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemleri*, PegemA Yayıncılık, Ankara, s. 252-256.
- Çifçi, T. (2017). Türkiye’de coğrafya eğitimi alanında yapılan lisansüstü tezlerin (2006-2017) incelenmesi, *Journal of History Culture and Art Research*, 6(4), 864-887. <https://doi.org/10.7596/taksad.v6i4.1060>
- Çimen, R. (2021). *Lise coğrafya eğitiminin önündeki fırsatlar ve engeller: Öğretmenler için bir karma yöntem araştırması*. [Yayımlanmamış doktora tezi]. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya, Türkiye.
- Değirmenci, Y. (2019). 4. sınıf sosyal bilgiler dersinde coğrafya konularının öğretimine ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi, *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8 (4): 3286-3305. <https://doi.org/10.33206/mjss.537718>
- Demirbaş, İ. ve Aydınöz, D. (2021) Türkiye’de ilkökul düzeyinde coğrafya eğitimi alanında yapılan çalışmaların içerik değerlendirmesi. *III. Uluslararası Coğrafya Eğitimi Kongresi* (III. UCEK 2021), III-s1-2, Ekim 14-17, 2021, Sivas/TÜRKİYE (III. International Congress on Geographical Education-IGGE 2021, October 14-17, 2021, Sivas/TURKEY)
- Demirbaş, İ. ve Demir, F.B. (2018). İlkokulda sosyal bilgiler öğretimi. S. Kaymakçı (Ed.) *Coğrafya okuryazarlığı*, (29-61). Ankara: Eğiten Kitap.
- Doğru, S. (2021). Conceptual Difficulties Encountered By Science Teacher Candidates In Static Electricity. *European Journal of Science and Technology Change Journal*. (31), 957-967. <https://doi.org/10.31590/ejosat.913290>
- Doğru, M. S. (2022). Conceptual Knowledge, Experiences, and Sources of Information Secondary School Students Have About Owls. *Science Education International*, 33(1), 50-55. <https://doi.org/10.33828/sei.v33.i1.5>
- Efe, R. (1997). Coğrafyada yeni yaklaşımlar, coğrafya eğitiminde çağdaş metod ve teknikler. *Marmara Coğrafya Dergisi*, (1), 135-150.
- Geçit, Y. (2010). Coğrafya eğitimi araştırmalarında temel yönelimler, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 10(2), 923-987.
- İbret, B. Ü., Demirbaş, İ. ve Demir, F. B. (2019). İlkokul 4. sınıf öğrencilerine alternatif etkinliklerle doğal çevreye duyarlılığın kazandırılması. *Cumhuriyet International Journal of Education*, 8(1), 258-280. <https://doi.org/10.30703/cije.474570>
- İncekara, S. (2009). Uluslararası alanda coğrafya eğitimi araştırmaları ve Türkiye’den örnekler: mevcut durum ve gelecek yönler. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 14(21), 123-136.
- Karabağ, S. (2001). *Sosyal bilgiler programlarında coğrafya konularının içeriği. Konu alanı ders kitabı inceleme kılavuzu (Sosyal bilgiler, vatandaşlık ve insan hakları eğitimi, T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük)*. Ankara: Nobel Yayıncılık. s. 61-68.
- Karasar, N. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemi*, Nobel Yayıncılık, Ankara, s.183-197.
- Kaya, M. F. (2013). Coğrafya eğitimi alanında deneysel desene sahip lisansüstü tezler üzerine bir içerik analizi, 3rd International Geography Symposium – GEOMED, Tam Metin Bildiri Kitabı, http://web.deu.edu.tr/geomed/proceedings/download/045_GeoMed_2013_Proceedings_461-473.pdf adresinden 12.02.2022 tarihinde alınmıştır.
- Keçeli, A. & Sarıusta, F. (2014). Sorun temelli - çözüm odaklı coğrafya! Yüksek lisans ve doktora tez çalışmaları üzerine bir inceleme, *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20(2), 85-100
- Kıral, B. (2020). Nitel bir veri analizi yöntemi olarak doküman analizi. *Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(15), 170-189.
- Kızılcıoğlu, A. (2005). Eğitim fakültelerinde yeniden yapılandırma sürecine ilişkin eleştiriler ve öneriler. *Balıkesir Üniversitesi*

- Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(14), 132-140.
- Kızılcıoğlu, A. ve Taş, H. İ. (2007). İlköğretim ikinci kademedeki coğrafya eğitimi ve öğretimi: öğrenme alanları ve kazanım boyutu. *Marmara Coğrafya Dergisi*, 16, 93-108.
- Öner, G. ve Öner, D. (2017). Sosyal bilgiler eğitiminde coğrafya konuları üzerine yapılmış lisansüstü tezlere yönelik bir analiz ve bibliyografya çalışması. *Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 34(2), 13-34.
- Öztürk, M. (2007). Coğrafya: Gelişim, İçeriği, Eğitimi. Karabağ, S. Şahin (Ed.) *Kuram ve Uygulamada Coğrafya Eğitimi*. (1-53). Ankara: Gazi Kitabevi.
- Savran, İ.H. (2021). *Türkiye’de 2002-2019 yılları arası coğrafya eğitimi ve öğretimi alanında yapılmış doktora tez çalışmalarının konu alanı ve metodolojik olarak incelenmesi*, [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Manisa.
- Sönmez, Ö. F. ve Omca, B. (2019). Cumhuriyet Dönemi’nden günümüze Milli Eğitim Şûralarında coğrafya öğretimi. *Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisi (TISSE)*, 1(1), 82-99.
- Şahin, K. (2003). İlk ve ortaöğretimde coğrafya müfredat programlarının geliştirilmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 11(1), 81-92.
- Şahin, V. & İnce, Z. (2020). Geography education in 2018 primary school instruction schedule. *International Journal of Geography and Geography Education (IGGE)*, 41, 1-12.
- Şahin, M., Gögebakan-Yıldız, D. ve Duman, R. (2011). Türkiye’deki sosyal bilgiler eğitimi tezleri üzerine bir değerlendirme, *Journal of Social Studies Education Research*, 2(2), 96-121.
- Tarman, B., Güven, C. ve Aktaşlı, İ. (2011). Türkiye’de sosyal bilgiler eğitimi alanında yapılan doktora tezlerinin değerlendirilmesi ve alana katkıları. *SÜ Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, Güz 2011, Sayı:32, ss.391-410.
- Ünal, Ç. ve Ilgaz, S. (2010). I. Kademe ilköğretim sosyal bilgiler ders kitaplarındaki coğrafya konularının öğrencilerin soru sorma ve eleştiri yapma becerilerine olan katkısı (Erzurum il merkezi örneği). *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (6)2, 129-139.
- Yazıcı, H. ve Koca, M. K. (2011). *Genel coğrafya*. Ankara. Pegem Akademi.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Seçkin Yayınevi, 10. Baskı, Ankara 2016.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Seçkin Yayınevi, 11. Baskı, Ankara 2018.
- Yılmaz, M.D. (2018). *Romanya’da coğrafya eğitiminin temel özellikleri*. [Yayınlanmamış Doktora Tezi], Gazi Üniversitesi, Ankara.

İncelenen Kaynaklar

Doktora Tezleri

- Alkış, S. (2006). *İlköğretim öğrencilerinin yaşış kavramını algılamaları üzerine bir araştırma*. [Yayınlanmamış doktora tezi], Uludağ Üniversitesi, Bursa.
- Buğdaycı, İ. (2012). *İlköğretimde harita kullanımı üzerine bir inceleme*. [Yayınlanmamış doktora tezi], Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Çoban, M. (2017). *Üç boyutlu oyunla yapılan deprem eğitiminin ilköğretim öğrencilerinin akademik başarıları ile motivasyonlarına etkisi ve öğrencilerin görüşleri*. [Yayınlanmamış doktora tezi], Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Demirbaş, İ. (2021). *İlköğretim öğrencilerinin coğrafya okuryazarlığı düzeylerinin belirlenmesi*. [Yayınlanmamış doktora tezi], Kastamonu Üniversitesi, Kastamonu.
- Merç, A. (2017). *Sosyal bilgiler dersinde mekân algılama becerisinin kazandırılmasında Google Earth uygulamasının etkililiği*. [Yayınlanmamış doktora tezi], Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

Yüksek Lisans Tezleri

- Akbulut, M. (2019). *Bir afet olarak küresel iklim değişikliği ve ilköğretim öğretmenlerinin iklim değişikliği farkındalığının incelenmesi: Gümüşhane İli örneği*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi Gümüşhane Üniversitesi, Gümüşhane.
- Aktaş, F. (2019). *İlköğretim programlarının sürdürülebilir kalkınma hedefleri açısından, çevre eğitimi ve iklim değişikliği boyutunda incelenmesi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Aydın, E. (2016). *Sosyal bilgiler ders kitaplarındaki coğrafya kazanımlarına ait görsellerin incelenmesi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla.
- Bacakoğlu, T. Y. (2017). *Yakın çevre eğitiminin ilköğretim 4. sınıf öğrencilerinin akademik başarısına ve çevreye yönelik tutumuna etkisi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale.
- Birinci, O. (2013). *İlköğretim 3. sınıf hayat bilgisi dersine yönelik geliştirilen doğa eğitimi etkinliklerinin öğrencilerin doğa algılarına etkisi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Rize.
- Can, H. (2012). *İlköğretim bölümü 1. ve 4. sınıf öğrencilerinin çevreye yönelik bilgi, dünya görüşü ve çevre eğitimine yönelik öz-yeterlik inançlarının karşılaştırılması* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın
- Can, N. S. (2019). *Geri dönüşüm ve çevreye etkileri konusunda okul dışı öğrenme ortamları etkinliklerinin ilköğretim öğrencilerinde farklı değişkenler açısından incelenmesi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Erzincan Üniversitesi, Erzincan.
- Ceylan, K. E. (2012). *İlköğretim 5. sınıf öğrencilerine dünya ve evren öğrenme alanının bilimsel tartışma (argümantasyon) odaklı yöntem ile öğretimi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Cinay, C. (2019). *İlköğretim 4. Sınıf öğrencilerinin coğrafi kavram yanılgılarına yönelik bir inceleme*. [Yayınlanmamış yüksek

- lisans tezi], Giresun Üniversitesi, Giresun.
- Coşkun, Ş. (2011). *Afet eğitimi algılaması: İlköğretim öğrencilerine verilen afet eğitimlerinin algılamasını ölçmek üzere bir araştırma*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Çalışkan, C. (2019). *Afet risk azaltımı eğitimi ve yönetimi açısından ilköğretim ve ortaokul öğretim programlarının değerlendirilmesi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale.
- Çakar, Ö. (2008). *İlköğretim 5. sınıf sosyal bilgiler dersinin deprem bilinci geliştirmedeki rolüne dair öğretmen görüşleri*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Çakır, S. (2020). *İlkokul 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin Güneş, Dünya, Ay ve Yıldız kavramları ile ilgili zihinsel algıları*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Mersin Üniversitesi, Mersin.
- Çelikkaya, T. (2002). *İlköğretim I. kademe sosyal bilgiler dersi coğrafya konularının öğretiminde kullanılan yöntem ve teknikler ile bunların uygulanma sıklığı*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Demir, D. (2015). *Hayat bilgisi dersinin öğrencilere çevre bilinci kazandırma düzeyine ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Demir, H. (2018). *Sosyal Bilgiler Öğretim Programı'nda ve ders kitaplarında iklim değişikliği*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Demirel, F. G. (2007). *İlköğretim 5. sınıf fen ve teknoloji dersinin "Dünya, Güneş ve Ay" ünitesinde işbirlikli öğrenme yönteminin öğrenci başarılarına ve derse olan tutumlarına etkisi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Demiröz, N. (2019). *İlköğretim kurumlarında öğrencilerin deprem, yangın ve tahliye konusunda bilgi durum tespitlerinin yapılması*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], İstanbul Gedik Üniversitesi, İstanbul.
- Erdoğan, S. T. (2010). *İlköğretim 4. sınıf sosyal bilgiler dersinde hava olayları, iklim ve deprem ile ilgili konuların öğretiminde aktif öğrenme yöntemlerinin etkisi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Erdoğan, S. (2010). *Dünya, Güneş ve Ay konusunun ilköğretim 5. sınıf öğrencilerine bilimsel tartışma odaklı yöntem ile öğretilmesinin öğrencilerin başarılarına, tutumlarına ve tartışmaya katılma istekleri üzerine etkisinin incelenmesi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Uşak Üniversitesi, Uşak.
- Gök, E. (2012). *İlköğretim öğrencilerinin çevre bilgisi ve çevresel tutumları üzerine alan araştırması*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya.
- Güler, E. (2010). *Bazı sosyo-ekonomik ve coğrafi faktörlerin ilköğretim 3. sınıf öğrencilerinin mekân algısına etkisi (Erzincan örneği)*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur.
- Gürkan, Ş. (2021). *Çürütme metni destekli hikâyeler ve dijital hikâyeler içeren kavramsal değişim yaklaşımlarının kavram yanılgılarının giderilmesine etkisi: yer kabuğu ve Dünya'mızın hareketleri ünitesi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Kafkas Üniversitesi, Kars.
- Karataş, O. (2011). *İlköğretim I. kademe sosyal bilgiler dersi doğal afet eğitiminde drama tekniğinin öğrencilerin başarılarına etkisi: Deneysel çalışma*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Kafkas Üniversitesi, Kars.
- Karatekin, K. (2006). *İlköğretim 4. sınıf sosyal bilgiler dersinde yön ve yön bulma yöntemleri konusunun çoklu zekâ kuramına göre öğretilmesinin öğrenci başarısına etkisi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Kaplan, G. (2011). *İlköğretim beşinci sınıfa devam eden zihinsel yetersizliği olan ve olmayan öğrencilerin temel astronomi kavramlarını algılama şekilleri*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Kılıç, B. C. (2019). *Hayat bilgisi ve sosyal bilgiler ders kitaplarındaki doğal afetler konusunun sarmal sistem yönünden değerlendirilmesi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir.
- Kısa, G. (2019). *2018 sosyal bilgiler öğretim programına uygun (4. 5. ve 7. sınıflara) doğal afetler konusunda etkinlik önerileri*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir.
- Koç, T. (2019). *4. sınıf sosyal bilgiler dersinde google earth kullanımının uzamsal becerilere, bilişsel yüke ve başarıya etkisi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Meydan, A. (2001). *İlköğretim birinci kademe sosyal bilgiler öğretimi coğrafya ünitelerinin işlenişinde laboratuvar ve görsel-ışitsel materyal kullanımının öğrencilerin niteliksel gelişimine etkisinin değerlendirilmesi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Minaz, M.B. (2002). *İlköğretim okullarında depreme hazırlık eğitimi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Özcan, H. (2004). *İlköğretim 5. sınıf sosyal bilgiler dersi coğrafya konularının öğretiminde drama yönteminin kullanılması (Kazan ilçesi örneği)*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Özgün, B. (2009). *İlköğretim dördüncü sınıf öğrencilerinin yön kavramını algılamaları*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur.
- Pınarbaşı, D. (2007). *İlköğretim 4. ve 5. sınıflarda eski ve yeni öğretim programına göre okutulan sosyal bilgiler ders kitaplarındaki coğrafya ünitelerine ilişkin ölçme ve değerlendirme çalışmalarının öğretmen görüşlerine göre analizi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale.
- Sari, Ö. (2010). *İlköğretim 5. sınıf öğrencilerine dünya ve evren öğrenme alanında bağlama dayalı yaklaşımın benimsendiği bir materyalin geliştirilmesi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Şenol, H.İ. (2018). *Çocuklarda harita becerilerinin ölçülmesi ve değerlendirmesi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul.
- Yardımcı, E. (2009). *Yaz bilim kampında yapılan etkinlik temelli doğa eğitiminin ilköğretim 4 ve 5. sınıftaki çocukların doğa algılarına etkisi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Yaylacı, Z. (2016). *Sosyal bilgiler dersinde, zihinsel yetersizliğe sahip öğrencilere yön bulma becerisinin kazandırılması*.

[Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Gazi Üniversitesi, Ankara.

Yılar, B. (2007). *İlköğretim 5. sınıf öğrencilerinin bazı coğrafya kavramlarını anlama düzeyleri ve kavram yanlışları*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Atatürk Üniversitesi, Erzurum.

Yıldırım, Ş. (2016). *İlkokul öğrencilerinin Dünya ve Evren ile ilgili kavram yanlışları*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Aksaray Üniversitesi, Aksaray.

Yılmaz, İ. (2016). *Türkiye’de ilkököl programlarında çevre eğitimi ve ilkököl 4. sınıf öğrencilerinin Tiflis konferansı çevre eğitimi amaçlarına ulaşma düzeyi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Trakya Üniversitesi, Edirne.

Makaleler/Bildiriler

Alım, M., Özdemir, Ü. ve Yılar, M. B. (2008). 5. sınıf öğrencilerinin bazı coğrafya kavramlarını anlama düzeyleri ve kavram yanlışları. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(1), 151-162.

Alkış, S. (2005). İlköğretim birinci kademe sosyal bilgiler ders kitaplarında coğrafya konularıyla ilgili kavramların belirlenmesi (2004 programına göre). *Marmara Coğrafya Dergisi*, (11), 83-92.

Alkış, S. (2005). İlköğretim öğrencilerine göre bulut ve yağmur ilişkisi. *Marmara Coğrafya Dergisi*, (12), 51-64.

Alkış, S. ve Güleç, S. (2006). İlköğretim öğrencilerinin bulut kavramını algılamaları üzerine bir araştırma. *Marmara Coğrafya Dergisi*, (13), 113-124.

Alkış, S. (2006). İlköğretim öğrencilerinin yağış kavramını algılama biçimleri. *İlköğretim Online*, 5(2), 126-140.

Alkış, S. (2007). İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yağış çeşitlerini ve oluşumlarını algılama biçimleri. *Eurasian Journal of Educational Research (EJER)*, (26), 27-38.

Alkış, S. (2007). İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin nem kavramını algılamaları üzerine bir araştırma. *İlköğretim Online*, 6(3), 333-343.

Alkış, S. ve Ünlü, M. (2006). İlköğretim öğrencilerinin yeryüzünde sıcaklığın dağılımını etkileyen faktörlerle ilgili algılamaları. *Marmara Coğrafya Dergisi*, 0(13), 15-23.

Bahar, H. H., Sayar, K. ve Başbüyük, A. B. (2010). İlköğretim öğrencilerinin kroki okuma becerilerinin incelenmesi (Erzincan örneği). *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(1).

Baysan, S. ve Aydoğan, S. (2016). Okul öncesi ve ilkököl çocuklarına uygun Coğrafi Kavramlar Testi (CKT) geliştirilmesi. *Journal of Human Sciences*, 13(3), 5500-5514.

Buğdaycı, İ. ve Selvi, H. Z. (2018). İlkokul öğrencileri için tasarlanan haritaların öğrenme becerisine katkısı. *Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Mühendislik Bilimleri Dergisi*, 7(2), 672-684. <https://doi.org/10.28948/ngumuh.444694>

Buğdaycı, İ. ve Selvi, H. Z. (2019). Temel eğitim için kartografya: İlkokul ve ortaokul için atlas üretimi. *TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, 17. Türkiye Harita Bilimsel ve Teknik Kurultayı*, 25-27 Nisan 2019, Ankara. Hacettepe Üniversitesi, 1-11.

Catling, S. (2001). İlköğretimde coğrafya önemlidir! Seçil Şenyurt (Çeviri). *Coğrafya Eğitimi Dergisi*, 1(1), 29-36.

Ceylan, M. ve Çoban, A. (2021). 4. sınıf sosyal bilgiler programı öğrenme alanlarında yer alan coğrafya konularının öğretilmesinde karşılaşılan sorunlar hakkında öğretmen görüşleri. *Türkiye Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 6(1), 104-113.

Çelen, S., Fidan, S. ve Hayır-Kanat, M. (2019). 2017 programına göre düzenlenen ilkököl sosyal bilgiler ders kitabındaki coğrafya konularının incelenmesi. *International Journal of Geography and Geography Education*, 39, 70-82. <https://doi.org/10.32003/iggei.472146>

Çiğçi, T. (2017). Türkiye’de coğrafya eğitimi alanında yapılan lisansüstü tezlerin (2006-2017) eğilimleri. *Journal of History Culture and Art Research*, 6(4), 864-887. <https://doi.org/10.7596/taksad.v6i4.1060>

Demirkaya, H., Çetin, T. ve Tokcan, H. (2004). İlköğretim birinci kademe öğrencilerine yön kavramı öğretiminde kullanılabilecek metotlar. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(3).

Değirmenci, Y. (2019). 4. sınıf sosyal bilgiler dersinde coğrafya konularının öğretimine ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8 (4): 3286-3305.

Değirmenci, Y., Kuzey, M. ve Yetişensoy, O. (2019). Sosyal bilgiler ders kitaplarında afet bilinci ve eğitimi. *E-Kafkas Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 33-46.

Demirkaya, H. (2007). İlköğretim 5. 6. ve 7. Sınıf öğrencilerinin depreme yönelik tutumlarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 11(3), 37-49.

Demirkaya, H. (2007). İlköğretim öğrencilerinin deprem kavramı algılamaları ve depreme ilişkin görüşleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8, 68-76.

Doğar, Ç. ve Başbüyük, A. (2005). İlköğretim ve ortaöğretim öğrencilerinin hava ve iklim olaylarını anlama düzeyleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 29, 347.

Gökçe, N. ve Öztürk, F. (2013). İlköğretim öğrencilerinin coğrafya biliminin konularına ilişkin algıları. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(25).

Gülüm, K. (2009). İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin coğrafi kavramları öğrenme düzeyi ve kavram yanlışları üzerine bir çalışma. *Education Sciences*, 4(3), 1067-1079.

İbret, B. Ü., Demirbaş, İ. ve Demir, F. B. (2019). İlkokul 4. sınıf öğrencilerine alternatif etkinliklerle doğal çevreye duyarlılığın kazandırılması. *Cumhuriyet International Journal of Education*, 8(1), 258-280. <https://doi.org/10.30703/cije.474570>

Kapluhan, E. (2012). Atatürk dönemi (1923-1938) ilkökullarda coğrafya eğitimi. *Marmara Coğrafya Dergisi*, (25), 152-170.

Kaya, N. (2015). Coğrafya eğitiminde aktif öğrenme ve öğrenci merkezli yaklaşıma tarihten iki örnek. *Milli Eğitim Dergisi*, 45(205), 150-169.

Kayalı, H. (2000). İlköğretim okullarında sosyal bilgiler dersi coğrafya konularının öğretiminde başarıyı etkileyen

- faktörler. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 12(12), 183-194.
- Kızılçaoğlu, A. (2006). İlköğretim birinci kademesinde coğrafya eğitimi ve öğretimi. *Marmara Coğrafya Dergisi*, (14), 81-106.
- Kızılçaoğlu, A. ve Taş, H. İ. (2007). İlk ve ortaöğretimde coğrafya eğitimi ve öğretiminde model küre kullanımı. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (18).
- Korkmaz, S. ve Uyğur, A. (2021). Cumhuriyetten günümüze sosyal bilgiler programlarındaki coğrafya konularının öğretiminde kullanılan araç ve gereçler. *Journal of Innovative Research in Social Studies*. 4(1),34-47. <https://doi.org/10.47503/jirss.932262>
- Memişoğlu, H. (2004). İlköğretim okullarında sosyal bilgiler dersi coğrafya konularının öğretiminde programlandırılmış öğretimin erişime ve kalıcılığa etkisi. *Eurasian Journal of Educational Research*, (16), 128-137.
- Nalkıran, T. ve Karamustafaoğlu, O. (2020). Doğal afetler konusunun okul dışı öğrenme ortamında öğretimi: AFAD Gezisi. *Journal of Instructional Technologies and Teacher Education*, 9(2), 91-113.
- Kuzey, M. (2017). Cumhuriyetin ilanından günümüze hayat bilgisi öğretim programlarında harita ve yön okuryazarlığı. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, (34), 1-18.
- Kuzey, M. (2017). Cumhuriyetin ilanından günümüze sosyal bilgiler öğretim programlarında harita ve yön okuryazarlığı. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(24), 831-858.
- Öcal, A. (2007). İlköğretim okullarında deprem hazırlıkları: Kırıkkale il örneği. *Kastamonu Üniversitesi Kastamonu Eğitim Dergisi*, 15(1), 1-12.
- Önal, H. (2019). Temel eğitim ders kitaplarında afet olayları ile ilgili kavramlarda görülen eksiklikler. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 23(1).
- Önal, H., Kaya N. ve Kılıç, B.C. (2018). Temel eğitimde, temel coğrafi kavramların öğretiminde değişimler. *I. Uluslararası Coğrafya Eğitimi Sempozyumu*. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, 63-79.
- Özdemir, Ü., Ertürk, M. ve Güner, İ. (2001). İlköğretimde deprem ve depremin zararlarından korunma yollarının önemi. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 7(7).
- Özsoy, S. (2012). Is the Earth flat or round? Primary school children's understandings of the planet earth: The case of Turkish children. *International Electronic Journal of Elementary Education*, 4(2), 407-415.
- Sadıgov, İ. (2010). Azerbaycan'da ilköğretimde hayat bilgisi ve tabiatşünaslık derslerinde coğrafya konularının önemi. *Marmara Coğrafya Dergisi*, (22), 82-92.
- Sağdıç, M. (2020). Türkiye'de ilköğretim okullarında coğrafya öğretiminin tarihsel gelişimi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 9(1), 395-412.
- Saraç, H. (2017). Temel eğitim düzeyindeki öğrencilerin Dünya ve evren konularına ilişkin tutumlarının incelenmesi. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 43, 25-40.
- Sarioğlu, C. ve Çoban, A. (2021). Birleştirilmiş sınıflarda oyunla coğrafya öğretimi. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(1), 147-168.
- Sönmez, Ö. F. ve Aksoy, B. (2013). Cumhuriyetten günümüze ilköğretim programlarında harita becerileri. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 171(171), 269-288.
- Şahin, V. (2019). Kültürel coğrafya bakımından hayat bilgisi ve sosyal bilgiler ders programlarına bir yaklaşım. *Milli Eğitim Dergisi*, 48(222), 173-183.
- Şahin, V. ve İnce, Z. (2020). 2018 yılı ilköğretim öğretim programlarında coğrafya eğitimi. *International Journal of Geography and Geography Education (IGGE)*, 41, 1-12.
- Şekerci, H. ve Doğan, M.C., (2020). Sosyal bilgiler öğretimi bağlamında ilköğretim öğrencilerinin doğaya yönelik algılarının metaforlar yoluyla incelenmesi. *Kastamonu Education Journal*, 28(3), 1357-1365. <https://doi.org/10.24106/kefdergi.3960>
- Şenol H.İ. ve Gökgöz T. (2021). İlkokul çocuklarının harita çizimi ve okuma becerilerini ölçme ve değerlendirmeye yönelik bir vaka çalışması. *Geomatik Dergisi*, 7(1), 71-79. <https://doi.org/10.29128/geomatik.859085>
- Duran, Y., Aladağ, C., Tapur, M. Ve Kaya B. (2018). İlköğretimde güncel sosyal, fen ve hayat bilgisi programlarının coğrafya öğretimi ile ilişkisinin incelenmesi. *I. Uluslararası Coğrafya Eğitimi Sempozyumu*. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, 387-389.
- Turan, İ. Ve Kartal, A. (2012). İlköğretim 5. Sınıf öğrencilerinin doğal afetler konusu ile ilgili kavram yanılgıları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(3), 67-81.
- Türk, İ. C. (2007). Osmanlı Devleti ilköğretim okulları coğrafya müfredat programları-coğrafya öğretim usulleri. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(1), 201-212.
- Türk, İ. C. (2009). II. Meşrutiyet dönemi eğitimcisi Satı Bey ve coğrafya öğretimi. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 16(40), 423-438.
- Türk, C., Alemdar, M. Ve Kalkan, H. (2012). İlköğretim öğrencilerinin mevsimler konusunu kavrama düzeylerinin saptanması. *Dünya'daki Eğitim ve Öğretim Çalışmaları Dergisi*, 2(1), 62-67.
- Türk, İ. C. ve Aytürk, E. (2020). II. Meşrutiyet döneminde coğrafya eğitimi ve İsmail Hakkı Baltacıoğlu'nun coğrafyaya katkıları. *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi*, 7(4), 2155-2176.
- Ünal, Ç. ve Ilgaz, S. (2005). I. kademe ilköğretim sosyal bilgiler ders kitaplarındaki coğrafya konularının öğrencilerin soru sorma ve eleştiri yapma becerilerine olan katkısı (Erzurum il merkezi örneği). *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(2), 129-139.
- Ünal Ç. ve Çelikkaya, T. (2011). İlköğretim I. kademe sosyal bilgiler dersi coğrafya konularının öğretiminde kullanılan yöntem ve teknikler ile bunların uygulanma sıklığı. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 9(11).
- Ünlü, M. (2001). İlköğretim okullarında coğrafya eğitim ve öğretimi. *Marmara Coğrafya Dergisi*, 3(2), 31-48.

- Ünal, F. ve Ünal, M. (2012). Sosyal bilgiler öğretim programları (1924-2005) ve ders kitaplarında (2005-2010) harita okuma becerisi. *Milli Eğitim Dergisi*, 42(193), 165-183.
- Yılmaz Yıldız, N. ve Meydan A. (2018). Cumhuriyetten günümüze ilkökul programlarında coğrafya eğitimi. *I. Uluslararası Coğrafya Eğitimi Sempozyumu*. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, 63-79.
- Yurttaş, A. ve Kartal, E. E. (2021). İlkokul öğrencilerinin çevreye yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Akademia Doğa ve İnsan Bilimleri Dergisi*, 7(1), 32-51.

Kitap Bölümleri

- Ayvacı, H. Ş. ve Özbek D. (2019). İlkokulda Temel Fen Bilimleri. H. Ş. Ayvacı, (Ed.) *İlkokul programında yer alan Dünya ve Evren konularına ilişkin genel bilgiler, özellikleri, günlük hayattaki karşılıkları ve kullanım alanları*. (174-196). Ankara: Pegem Akademi.
- Ekici, G. ve Ertürk, Z. (2018). Eğitim Bilimlerinde Örnek Araştırmalar. A. İşcan (Ed.) *İlkokul öğrencilerinin dünya kavramına yükledikleri duygusal semantik değerlerin analizi*. (787-806). Ankara: Nobel.
- Demirbaş, İ. ve Demir, F.B. (2018). İlkokulda sosyal bilgiler öğretimi. S. Kaymakçı (Ed.) *Coğrafya okuryazarlığı*, (29-61). Ankara: Eğiten Kitap.
- Mercan, S. I. (2018). Eğitim Bilimlerinde Örnek Araştırmalar. A. İşcan (Ed.) *İlkokulda coğrafya öğretimine yönelik metaforik bir çalışma*. (55-72). Ankara: Nobel.

Content evaluation of studies in the field of geography education at primary school level in Turkey

İbrahim Demirbaş & Duran Aydınözü

To cite this article: Demirbaş, İ., & Aydınözü, D. (2022) Türkiye’de ilkökul düzeyinde coğrafya eğitimi alanındaki çalışmaların içerik değerlendirmesi, *Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisi*, 8(2), 297-329. DOI: 10.47615/issej.1174661

To link to this article: <https://doi.org/10.47615/issej.1174661>

© 2022 The Author(s). Reprints and permissions: Authors have permission to share their article after it has been published in ISSEJ/The journal of International Social Science Education, either in print or online as a First Edition

Highlights

The contribution of the geography subjects learned in the primary school process is great for people to perceive the world correctly and benefit from it properly. This can be achieved by giving geography education from childhood, and by developing a positive attitude towards the place and world where one lives.

Since the introduction of geography lessons into school programs, many studies have been carried out on geography education. However, no research has been conducted to evaluate the studies on geography education at primary school level. The aim of this study is to determine the current situation and future place of geography education at primary school level by evaluating the content of book chapters, articles/papers, master's and doctoral theses in the field of geography education at primary school level in our country.

ISSEJ/The Journal of International Social Science Education is a double peer-reviewed online journal. This article can be used for research, teaching and private studies. Only the authors are responsible for the content of the article. The journal has the copyright of the articles. The publisher cannot be held liable for any loss, transaction, claim or damage arising directly or indirectly in connection with the use of the research material.

All authors are requested to disclose any actual or potential conflict of interest including any financial, personal or other relationships with other people or organizations regarding the submitted work.

Content evaluation of studies in the field of geography education at primary school level in Turkey

İbrahim Demirbaş Duran Aydınöz

Faculty of Education, Kastamonu University, Kastamonu, 37150, Türkiye

ABSTRACT

Background: There have been many studies on geography education in our country. However, the basic knowledge, skills, behavior and habits necessary to prepare students for life and higher education by educating them according to their interests and abilities are acquired during primary school. There have been no scientific studies on the evaluation of studies conducted on “geography education” for the primary school period.

Objectives: For this purpose, it is to determine the current and future status of geography education at the primary school level by evaluating the content of the studies in the field of geography education at the primary school level in Turkey.

Methods: In the research, the document review method, which is a systematic method used to examine and evaluate all documents, was used. Based on this, the data were analyzed through content analysis. As documents, articles, papers, book/book chapters, master's and doctoral dissertations in the field of geography education at the primary school level were examined as well.

Results: Thus, in the research, 111 studies on geography education in primary school were accessed.

Conclusions: Depending on the results obtained, most of the studies on geography education at the primary school level were achieved on the master's theses and the most in 2019. In addition, it was determined that most theses were published at Gazi University, and most articles were published in the Marmara Journal of Geography. While the subjects of concept perception/misconception and geography education/teaching in primary school were mostly dealt with in the studies, the descriptive scanning method was the most used in the studies.

ARTICLE HISTORY

Received 13 September 2022

Accepted 22 November 2022

KEYWORDS

Primary school, primary school education, geography education, content evaluation

Type of the paper

Research article

CONTACT

© 2022 The Author(s).

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial License <http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>), which permits non-commercial re-use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited, and is not altered, transformed, or built upon in any way.

Introduction

Geography is expressed as a key discipline in understanding the causes and effects of physical and human events that occur or are likely to occur on earth (Kızılcıoğlu and Taş, 2007). It is generally known that geography is one of the oldest disciplines. In fact, many disciplines have emerged as a new branch of science by leaving geography. From the past to the present, the developments in the science of geography and their contributions to the world of humanity are innumerable. On important issues such as knowing the place where people live and the world and determining suitable areas for settlement, knowing the unknowns of the world through geographical discoveries over time, scientific studies in the sky and space, determining the habitats and natural conditions in various parts of the world, natural disasters and ways to combat natural disasters, geography has contributed to world science (Çimen, 2021).

With a good geography education, individuals are provided with geographical knowledge, geographical skills and geographical perspective by examining the earth and the human and physical elements that affect the earth. Geography education, which is an important element in education in our country, should be given to a one, which aims to specialize in a certain discipline, in every period of his education and every area of his/her life, formally and informally, from the moment he is born to the moment he dies. While determining geography subjects, it is important that people can use these subjects in their lives. For example, people should be taught that earthquake is the reality of human life, and people should be taught how to behave before, during and after an earthquake. A person better assimilates the knowledge that he can use and which is the truth of life. Geography education is to give students the ability to understand the world from one end of the world in a local and general sense, and to gain the ability to solve problems in and out of the classroom (Karabağ, 2001).

The contribution of the geography subjects learned in the primary school process is great for perceiving the world in which people live correctly and making use of it properly. In this context, it should be noted that the science of geography contributes to the development of conscious thinking in terms of the subject and interpretation of the environment in which people live, and the mutual relations between people and the environment (Ünal and Ilgaz, 2010). The primary and secondary school education period is a period in which students' cognitive and mental infrastructures are formed and developed significantly. The education in this period prepares students for life on the one hand, and on the other hand, enables them to gain competence for the next school steps. Thus, it aims to provide students with the knowledge, skills and behaviours they will need in their future lives (Şahin & İnce, 2020).

Geography subjects have an important place in this process where primary school students prepare for life and higher education. Research has been conducted both on

geography education (İncekara, 2009; Geçit, 2010; Kaya, 2013; Öner & Öner, 2017; Çiftçi, 2017; Aksoy & Türker, 2020; Sarvan, 2021) and on geography education at primary school level (See. Tables 1 and 2). However, no research has been conducted to evaluate the studies on geography education at the primary school level. The aim of this study is to determine the current status and future place of geography education at the primary school level by evaluating the content of book chapters, articles/papers, and master's and doctoral theses in the field of geography education at primary school level in our country. No research has been conducted to evaluate the studies in the literature on geography education and the studies on geography education at primary school level.

Purpose of the Study

The purpose of this study is to determine the current status and future place of geography education at primary school level by evaluating the content of studies in the field of geography education at primary school level in Turkey (book chapter, article/proclamation, master's and doctoral thesis). For this purpose, the following sub-problems were determined:

1. What are the types of studies conducted in the field of geography education in primary school?
2. In which years were the studies conducted in the field of geography education in primary school published?
3. In which universities were the master's and doctoral theses made in the field of geography education in primary school?
4. In which journals have the studies on geography education in primary school been published?
5. Which subjects do the studies in the field of geography education in primary school include?
6. What are the research methods of studies in the field of geography education in primary school?
7. With which sample/study group were the studies carried out in the field of geography education in primary school?

Method

This research is a descriptive survey model based on a qualitative approach. It is described by Yıldırım and Şimşek (2016) as a type of research in which qualitative data collection methods such as qualitative research, observation, interview and document review are used, and the process of revealing perceptions and events in a realistic and holistic way in the natural environment is followed. In this study, too, document analysis, which is one of the qualitative research methods, was used by Karasar (2008), because it focuses on analyzing existing records and documents, allows findings, examining and interpreting documents related to the subject, the data collection process

is more economical and reliable, and it is suitable for the purpose of the research. Within the scope of the research, studies prepared in the field of geography education at the primary school level between the years 2000 and 2022 were examined. In the research, graduate theses, articles, papers and book/book chapters in the field of geography education at the primary school level were examined as documents. Graduate theses were obtained from the official website of the National Thesis Center of the Council of Higher Education, and articles and book/book chapters were obtained from the Google Scholar and Dergipark websites. The data collected in the research were analyzed with the help of content analysis. While analyzing the data, since the direct determination of various features (subject, method, etc.) of the theses was based, open content-coding was made from the content-coding types. As a result of the coding process, the data were expressed as frequency (f) and percentage (%).

Findings

111 scientific publications, including 61 papers/articles, 41 master's theses, 5 doctoral dissertations, and 4 book chapters, were reached on geography education at the primary school level in Turkey. The first study on geography education at the primary school level was published in 2000. While most studies were done in 2019, the least studies were done in 2000 and 2015. No studies were found between 2003 and 2014. According to these studies, 46 theses have been prepared in 30 different universities, 44 of which are master's and 5 are doctoral theses. It is seen that most thesis related to geography education at the primary school level were made at Gazi University and Atatürk University. According to the research, it was determined that 65 studies were published in a total of 40 different journals and 3 different books. According to the result obtained, it is seen most articles were published in the Marmara Journal of Geography. International Geography Education, Journal of National Education, Turkish Journal of Social Research and Atatürk University Journal of SBE were the journals with the second-highest number of studies.

In the studies, the highest number of concept perception/misconceptions (31.5%) was on geography education/teaching in primary/primary school (28%), natural disasters (earthquake, flood, landslide etc.) (11%) and map/sketch (9%) appears to be focused. Concept perception/misconception, geography education/teaching in primary/primary school, use of maps/sketches and earthquake education were the most discussed subjects in the studies. In addition, experimental, document review, case study, action research, content analysis, phenomenology and scanning methods were used in the studies. While the most preferred methods are the scanning method (43.6%), document review (20.5%), experimental method (17.1%) and case study (10.2%), the least preferred method is phenomenology (phenomenology). (2.6%), action research (2.6%) and content analysis (2.6%).

Discussion, Conclusion and Recommendations

It is thought that the reason why theses are mostly prepared at the master's level is related to the fact that the first stage of the graduate education process is structured as a master's program and the second stage is a doctoral program, doctoral programs are not common in universities in Turkey, and therefore there are more students studying at the master's level. Considering that the studies examined in the research are only geography education studies prepared at the primary school level, it is seen that there is a relative increase from 2000 to 2010. Although there is a decrease after 2010, it can be said that there is an increasing trend again since 2016. Such an increase is an indication of the importance given to geography education at the primary school level and an orientation. Similar to our study, Kaya (2013) and Keçeli and Sarıusta (2014) stated that studies on geography and geography education increased after 2000.

It is seen that most thesis on geography education at the primary school level was prepared at Gazi University and Atatürk University. It is thought that this situation is related to the fact that the universities where the theses are made have faculty members who can do graduate thesis work. In addition, it can be explained by both location and resources, especially for reasons such as easier research and review activities. Similar to our study, Sarvan (2021) also determined in his study that most theses were made at Gazi University and Marmara Universities.

It is seen that most articles were published in the Marmara Journal of Geography, which started its publication in 1996 and continues its publication life under the name International of Geography and Geography Education (IGGE) in 2018. As a result of Aksoy and Türker's (2020) study, the journal with the highest number of publications was the Marmara Journal of Geography, which supports the results of our study. It is also one of the important journals of Turkey, which includes geography education in its publications and adopts this as a principle in order to reveal the current status and trends of studies on geography education in Turkey (İncekara, 2009). In addition to this result, it is thought that it is difficult to publish in journals based on density due to academic incentives in the academic sense or that the Ethics Committee's approval has been requested in recent studies, which shows that studies on geography education in primary school are not carried out adequately, as in other fields.

When the studies were examined in terms of subjects, it was determined that 21 different types of subjects were covered concerning geography education at the primary school level. It is understood that the studies mostly focus on concept perception/mistake, geography education/teaching in primary/primary school, natural disasters (earthquake, flood, landslide etc.) and map/sketches. In addition to these topics, drama, active learning, climate change discussion (argumentation) focused method issues were also discussed. Similar to our research, İncekara (2009) also concluded in his study on

geography education that most of the studies focused on theory and teaching methods in geography education and training. In his research, Geçit (2010) examined articles, papers and theses published in the field of geography education between 2000 and 2009, and concluded that a significant part of the studies focused on learning activities, measurement-evaluation and curriculum development. In their research, Öner and Öner (2017) determined that theses on geography topics in social studies tend to focus on concept teaching, learning-teaching process, methods and techniques, and GIS.

It has been determined that the most used method among the methods is the descriptive scanning method, document review and experimental method. The least used method was phenomenology, action research and content analysis methods. Similar to our study, Geçit (2010) stated in his study titled "Basic Trends in Geography Education Research" that the descriptive method and the experimental method are the most used methods. Likewise, Sarvan (2021), in his study on doctoral dissertations written in the field of geography education/teaching, concluded that the survey method and the experimental method were used the most. He stated that this was followed by a case study and document analysis.

When the samples of the studies prepared on geography education at primary school level are evaluated, it is seen that the most studied group is primary school students (56.76%). It was determined that the second group was the teachers (29.73%), and the third group was the mixed group (56.76%). However, in 33 (29.73%) studies, it was determined that the sample was not specified. Similar to our study, it is stated that Arık and Türkmen (2009) and Öner and Öner (2017) examined scientific articles and theses in their studies, and students and teachers were chosen as the sample group the most. It is seen that teachers and students are preferred in determining the sample because they are easily accessible.

Based on the research results, the following recommendations can be made:

- When the studies on geography education are examined, it is seen that studies on geography education in primary school are not sufficient. For this reason, studies at the primary school level should be increased for students to gain geographical thinking skills at an early age.
- This research, which reveals the current situation of the studies on geography education in primary school in our country, may enable a comparative study to be made with various studies that will reveal the current situation in different countries.
- Academic studies on geography education in primary school, especially in postgraduate education, should be increased.
- The number or volume of journals that publish on the current geography can be increased in order to make scientific publications at a sufficient level.

Research Limitations and Future Research

This study is limited to studies on geography education in primary school. In future studies, it can be examined in terms of studies in the field of geography education at other education levels.

Author Contributions

Both authors contributed jointly to each stage of the study

Publication Ethics

The study is not included in the study group that requires ethical committee approval.

ORCID

İbrahim Demirbaş <http://orcid.org/0000-0002-8692-1059>

Duran Aydınöz <http://orcid.org/0000-0003-2777-0024>

References

- Aksoy, B. ve Türker, A. (2020). Türkiye’de Coğrafya eğitimi alanında yayımlanan makalelere ilişkin bir literatür değerlendirmesi (1923-2018), *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, 18(35).
- Altan, M. ve Ünalı, Ü. E. (2021). Coğrafya eğitiminde sınıf dışı ortamların kullanımı: Bahçe temelli eğitim. *E-Uluslararası Pedagoji Dergisi*, 1(2), 78-93. <https://trdoi.org/10.27579808/e-ijpa.39>
- Akengin, H. (2008). Coğrafya öğretmenlerinin yenilenen lise coğrafya öğretim programı hakkındaki görüşleri. *Marmara Coğrafya Dergisi*, 18, 1-20.
- Arastaman, G., Fidan, İ. Ö. ve Fidan, T. (2018). Nitel araştırmada geçerlik ve güvenilirlik: Kuramsal bir inceleme. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 37-75.
- Arık, R.S. ve Türkmen, M. (2009). Eğitim bilimleri alanında yayımlanan bilimsel dergilerde yer alan makalelerin incelenmesi. *Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongresi*, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Antalya, 1,16. <http://www.eab.org.tr/eab/2009/pdf/488.pdf> adresinden 19.11.2022 tarihinde alınmıştır.
- Atalay, İ. (2008). *Ekosistem ekolojisi ve coğrafyası*. Cilt: I. İzmir: META Basım Matbaacılık Hizmetleri.
- Barth, L. J. ve Demirtaş, A. (1997). *İlköğretim sosyal bilgiler öğretimi*. Ankara: YÖK-Dünya Bankası.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirci, F. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemleri*, PegemA Yayıncılık, Ankara, s. 252-256.
- Çifçi, T. (2017). Türkiye’de coğrafya eğitimi alanında yapılan lisansüstü tezlerin (2006-2017) incelenmesi, *Journal of History Culture and Art Research*, 6(4), 864-887. <https://doi.org/10.7596/taksad.v6i4.1060>
- Çimen, R. (2021). *Lise coğrafya eğitiminin önündeki fırsatlar ve engeller: Öğretmenler için bir karma yöntem araştırması*. [Yayımlanmamış doktora tezi]. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya, Türkiye.
- Değirmenci, Y. (2019). 4. sınıf sosyal bilgiler dersinde coğrafya konularının öğretimine ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi, *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8 (4): 3286-3305. <https://doi.org/10.33206/mjss.537718>
- Demirbaş, İ. ve Aydınöz, D. (2021) Türkiye’de ilkökul düzeyinde coğrafya eğitimi alanında yapılan çalışmaların içerik değerlendirmesi. *III. Uluslararası Coğrafya Eğitimi Kongresi* (III. UCEK 2021), III-s1-2, Ekim 14-17, 2021, Sivas/TÜRKİYE (III. International Congress on Geographical Education-IGGE 2021, October 14-17, 2021, Sivas/TURKEY)
- Demirbaş, İ. ve Demir, F.B. (2018). İlkokulda sosyal bilgiler öğretimi. S. Kaymakçı (Ed.) *Coğrafya okuryazarlığı*, (29-61). Ankara: Eğiten Kitap.
- Doğru, S. (2021). Conceptual Difficulties Encountered By Science Teacher Candidates In Static Electricity. *European Journal of Science and Technology Change Journal*. (31), 957-967. <https://doi.org/10.31590/ejosat.913290>
- Doğru, M. S. (2022). Conceptual Knowledge, Experiences, and Sources of Information Secondary School Students Have About Owls. *Science Education International*, 33(1), 50-55. <https://doi.org/10.33828/sei.v33.i1.5>
- Efe, R. (1997). Coğrafyada yeni yaklaşımlar, coğrafya eğitiminde çağdaş metod ve teknikler. *Marmara Coğrafya Dergisi*, (1), 135-150.

- Geçit, Y. (2010). Coğrafya eğitimi araştırmalarında temel yönelimler, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 10(2), 923-987.
- İbret, B. Ü., Demirbaş, İ. ve Demir, F. B. (2019). İlkokul 4. sınıf öğrencilerine alternatif etkinliklerle doğal çevreye duyarlılığın kazandırılması. *Cumhuriyet International Journal of Education*, 8(1), 258-280. <https://doi.org/10.30703/cije.474570>
- İncekara, S. (2009). Uluslararası alanda coğrafya eğitimi araştırmaları ve Türkiye’den örnekler: mevcut durum ve gelecek yönler. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 14(21), 123-136.
- Karabağ, S. (2001). *Sosyal bilgiler programlarında coğrafya konularının içeriği. Konu alanı ders kitabı inceleme kılavuzu (Sosyal bilgiler, vatandaşlık ve insan hakları eğitimi, T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük)*. Ankara: Nobel Yayıncılık. s. 61-68.
- Karasar, N. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemi*, Nobel Yayıncılık, Ankara, s.183-197.
- Kaya, M. F. (2013). Coğrafya eğitimi alanında deneysel desene sahip lisansüstü tezler üzerine bir içerik analizi, 3rd International Geography Symposium – GEOMED, Tam Metin Bildiri Kitabı, http://web.deu.edu.tr/geomed/proceedings/download/045_GeoMed_2013_Proceedings_461-473.pdf adresinden 12.02.2022 tarihinde alınmıştır.
- Keçeli, A. & Sarusta, F. (2014). Sorun temelli - çözüm odaklı coğrafya! Yüksek lisans ve doktora tez çalışmaları üzerine bir inceleme, *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20(2), 85-100
- Kıral, B. (2020). Nitel bir veri analizi yöntemi olarak doküman analizi. *Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(15), 170-189.
- Kızılcıoğlu, A. (2005). Eğitim fakültelerinde yeniden yapılandırma sürecine ilişkin eleştiriler ve öneriler. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(14), 132-140.
- Kızılcıoğlu, A. ve Taş, H. İ. (2007). İlköğretim ikinci kademede coğrafya eğitimi ve öğretilimi: öğrenme alanları ve kazanım boyutu. *Marmara Coğrafya Dergisi*, 16, 93-108.
- Öner, G. ve Öner, D. (2017). Sosyal bilgiler eğitiminde coğrafya konuları üzerine yapılmış lisansüstü tezlere yönelik bir analiz ve bibliyografya çalışması. *Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 34(2), 13-34.
- Öztürk, M. (2007). Coğrafya: Gelişim, İçeriği, Eğitimi. Karabağ, S. şahin (Ed.) *Kuram ve Uygulamada Coğrafya Eğitimi*. (1-53). Ankara: Gazi Kitabevi.
- Savran, İ.H. (2021). *Türkiye’de 2002-2019 yılları arası coğrafya eğitimi ve öğretilimi alanında yapılmış doktora tez çalışmalarının konu alanı ve metodolojik olarak incelenmesi*, [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Manisa.
- Sönmez, Ö. F. ve Omca, B. (2019). Cumhuriyet Dönemi’nden günümüze Milli Eğitim şûralarında coğrafya öğretilimi. *Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisi (TISSE)*, 1(1), 82-99.
- şahin, K. (2003). İlk ve ortaöğretimde coğrafya müfredat programlarının geliştirilmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 11(1). 81-92.
- şahin, V. & İnce, Z. (2020). Geography education in 2018 primary school instruction schedule. *International Journal of Geography and Geography Education (IGGE)*, 41, 1-12.
- şahin, M., Gögebakan-Yıldız, D. ve Duman, R. (2011). Türkiye’deki sosyal bilgiler eğitimi tezleri üzerine bir değerlendirme, *Journal of Social Studies Education Research*, 2(2), 96-121.
- Tarman, B., Güven, C. ve Aktaşlı, İ. (2011). Türkiye’de sosyal bilgiler eğitimi alanında yapılan doktora tezlerinin değerlendirilmesi ve alana katkıları. *SÜ Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, Güz 2011, Sayı:32, ss.391-410.
- Ünal, Ç. ve Ilgaz, S. (2010). I. Kademe ilköğretim sosyal bilgiler ders kitaplarındaki coğrafya konularının öğrencilerin soru sorma ve eleştiri yapma becerilerine olan katkısı (Erzurum il merkezi örneği). *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (6)2, 129-139.
- Yazıcı, H. ve Koca, M. K. (2011). *Genel coğrafya*. Ankara. Pegem Akademi.
- Yıldırım, A. ve şimşek, H. (2016). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Seçkin Yayınevi, 10. Baskı, Ankara 2016.

- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Seçkin Yayınevi, 11. Baskı, Ankara 2018.
- Yılmaz, M.D. (2018). *Romanya'da coğrafya eğitiminin temel özellikleri*. [Yayınlanmamış Doktora Tezi], Gazi Üniversitesi, Ankara.

Doctoral thesis

- Alkış, S. (2006). *İlköğretim öğrencilerinin yağış kavramını algılamaları üzerine bir araştırma*. [Yayınlanmamış doktora tezi], Uludağ Üniversitesi, Bursa.
- Buğdaycı, İ. (2012). *İlköğretimde harita kullanımı üzerine bir inceleme*. [Yayınlanmamış doktora tezi], Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Çoban, M. (2017). *Üç boyutlu oyunla yapılan deprem eğitiminin ilkökul öğrencilerinin akademik başarıları ile motivasyonlarına etkisi ve öğrencilerin görüşleri*. [Yayınlanmamış doktora tezi], Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Demirbaş, İ. (2021). *İlkokul öğrencilerinin coğrafya okuryazarlığı düzeylerinin belirlenmesi*. [Yayınlanmamış doktora tezi], Kastamonu Üniversitesi, Kastamonu.
- Merç, A. (2017). *Sosyal bilgiler dersinde mekân algılama becerisinin kazandırılmasında Google Earth uygulamasının etkililiği*. [Yayınlanmamış doktora tezi], Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

Master's thesis

- Akbulut, M. (2019). *Bir afet olarak küresel iklim değişikliği ve ilkökul öğretmenlerinin iklim değişikliği farkındalığının incelenmesi: Gümüşhane İli örneği*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi Gümüşhane Üniversitesi, Gümüşhane.
- Aktaş, F. (2019). *İlköğretim programlarının sürdürülebilir kalkınma hedefleri açısından, çevre eğitimi ve iklim değişikliği boyutunda incelenmesi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Aydın, E. (2016). *Sosyal bilgiler ders kitaplarındaki coğrafya kazanımlarına ait görsellerin incelenmesi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla.
- Bacakoğlu, T. Y. (2017). *Yakın çevre eğitiminin ilkökul 4. sınıf öğrencilerinin akademik başarısına ve çevreye yönelik tutumuna etkisi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale.
- Birinci, O. (2013). *İlkokul 3. sınıf hayat bilgisi dersine yönelik geliştirilen doğa eğitimi etkinliklerinin öğrencilerin doğa algılarına etkisi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Rize.
- Can, H. (2012). *İlköğretim bölümü 1. ve 4. sınıf öğrencilerinin çevreye yönelik bilgi, dünya görüşü ve çevre eğitimine yönelik öz-yeterlik inançlarının karşılaştırılması* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın
- Can, N. S. (2019). *Geri dönüşüm ve çevreye etkileri konusunda okul dışı öğrenme ortamları etkinliklerinin ilkökul öğrencilerinde farklı değişkenler açısından incelenmesi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Erzincan Üniversitesi, Erzincan.
- Ceylan, K. E. (2012). *İlköğretim 5. sınıf öğrencilerine dünya ve evren öğrenme alanının bilimsel tartışma (argümantasyon) odaklı yöntem ile öğretimi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Cinay, C. (2019). *İlkokul 4. Sınıf öğrencilerinin coğrafi kavram yanlışlarına yönelik bir inceleme*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Giresun Üniversitesi, Giresun.
- Coşkun, Ş. (2011). *Afet eğitimi algılaması: İlköğretim öğrencilerine verilen afet eğitimlerinin algılamasını ölçmek üzere bir araştırma*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Çalışkan, C. (2019). *Afet risk azaltımı eğitimi ve yönetimi açısından ilkökul ve ortaokul öğretim programlarının değerlendirilmesi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Çanakkale Onsekiz

- Mart Üniversitesi, Çanakkale.
- Çakar, Ö. (2008). *İlköğretim 5. sınıf sosyal bilgiler dersinin deprem bilinci geliştirmedeki rolüne dair öğretmen görüşleri*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Çakır, S. (2020). *İlkokul 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin Güneş, Dünya, Ay ve Yıldız kavramları ile ilgili zihinsel algıları*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Mersin Üniversitesi, Mersin.
- Çelikkaya, T. (2002). *İlköğretim I. kademe sosyal bilgiler dersi coğrafya konularının öğretiminde kullanılan yöntem ve teknikler ile bunların uygulanma sıklığı*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Demir, D. (2015). *Hayat bilgisi dersinin öğrencilere çevre bilinci kazandırma düzeyine ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Demir, H. (2018). *Sosyal Bilgiler Öğretim Programı'nda ve ders kitaplarında iklim değişikliği*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Demirel, F. G. (2007). *İlköğretim 5. sınıf fen ve teknoloji dersinin "Dünya, Güneş ve Ay" ünitesinde işbirlikli öğrenme yönteminin öğrenci başarılarına ve derse olan tutumlarına etkisi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Demiröz, N. (2019). *İlköğretim kurumlarında öğrencilerin deprem, yangın ve tahliye konusunda bilgi durum tespitlerinin yapılması*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], İstanbul Gedik Üniversitesi, İstanbul.
- Erdoğan, S. T. (2010). *İlköğretim 4. sınıf sosyal bilgiler dersinde hava olayları, iklim ve deprem ile ilgili konuların öğretiminde aktif öğrenme yöntemlerinin etkisi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Erdoğan, S. (2010). *Dünya, Güneş ve Ay konusunun ilköğretim 5. sınıf öğrencilerine bilimsel tartışma odaklı yöntem ile öğretilmesinin öğrencilerin başarılarına, tutumlarına ve tartışmaya katılma istekleri üzerine etkisinin incelenmesi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Uşak Üniversitesi, Uşak.
- Gök, E. (2012). *İlköğretim öğrencilerinin çevre bilgisi ve çevresel tutumları üzerine alan araştırması*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya.
- Güler, E. (2010). *Bazı sosyo-ekonomik ve coğrafi faktörlerin ilköğretim 3. sınıf öğrencilerinin mekân algısına etkisi (Erzincan örneği)*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur.
- Gürkan, Ş. (2021). *Çürütme metni destekli hikâyeler ve dijital hikâyeler içeren kavramsal değişim yaklaşımlarının kavram yanılgılarının giderilmesine etkisi: yer kabuğu ve Dünya'mızın hareketleri ünitesi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Kafkas Üniversitesi, Kars.
- Karataş, O. (2011). *İlköğretim I. kademe sosyal bilgiler dersi doğal afet eğitiminde drama tekniğinin öğrencilerin başarılarına etkisi: Deneysel çalışma*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Kafkas Üniversitesi, Kars.
- Karatekin, K. (2006). *İlköğretim 4. sınıf sosyal bilgiler dersinde yön ve yön bulma yöntemleri konusunun çoklu zekâ kuramına göre öğretilmesinin öğrenci başarısına etkisi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Kaplan, G. (2011). *İlköğretim beşinci sınıfa devam eden zihinsel yetersizliği olan ve olmayan öğrencilerin temel astronomi kavramlarını algılama şekilleri*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Kılıç, B. C. (2019). *Hayat bilgisi ve sosyal bilgiler ders kitaplarındaki doğal afetler konusunun sarmal sistem yönünden değerlendirilmesi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir.
- Kısa, G. (2019). *2018 sosyal bilgiler öğretim programına uygun (4. 5. ve 7. sınıflara) doğal afetler konusunda etkinlik önerileri*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir.
- Koç, T. (2019). *4. sınıf sosyal bilgiler dersinde google earth kullanımının uzamsal becerilere,*

- bilişsel yüke ve başarıya etkisi.* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Meydan, A. (2001). *İlköğretim birinci kademe sosyal bilgiler öğretimi coğrafya ünitelerinin işlenişinde laboratuvar ve görsel-işitsel materyal kullanımının öğrencilerin niteliksel gelişimine etkisinin değerlendirilmesi.* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Minaz, M.B. (2002). *İlköğretim okullarında depreme hazırlık eğitimi.* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Özcan, H. (2004). *İlköğretim 5. sınıf sosyal bilgiler dersi coğrafya konularının öğretiminde drama yönteminin kullanılması (Kazan ilçesi örneği).* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Özgün, B. (2009). *İlköğretim dördüncü sınıf öğrencilerinin yön kavramını algılamaları.* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur.
- Pınarbaşı, D. (2007). *İlköğretim 4. ve 5. sınıflarda eski ve yeni öğretim programına göre okutulan sosyal bilgiler ders kitaplarındaki coğrafya ünitelerine ilişkin ölçme ve değerlendirme çalışmalarının öğretmen görüşlerine göre analizi.* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale.
- Sari, Ö. (2010). *İlköğretim 5. sınıf öğrencilerine dünya ve evren öğrenme alanında bağlama dayalı yaklaşımın benimsendiği bir materyalin geliştirilmesi.* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Şenol, H.İ. (2018). *Çocuklarda harita becerilerinin ölçülmesi ve değerlendirmesi.* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul.
- Yardımcı, E. (2009). *Yaz bilim kampında yapılan etkinlik temelli doğa eğitiminin ilköğretim 4 ve 5. sınıftaki çocukların doğa algılarına etkisi.* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Yaylacı, Z. (2016). *Sosyal bilgiler dersinde, zihinsel yetersizliğe sahip öğrencilere yön bulma becerisinin kazandırılması.* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Yılar, B. (2007). *İlköğretim 5. sınıf öğrencilerinin bazı coğrafya kavramlarını anlama düzeyleri ve kavram yanlışları.* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Yıldırım, Ş. (2016). *İlkokul öğrencilerinin Dünya ve Evren ile ilgili kavram yanlışları.* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Aksaray Üniversitesi, Aksaray.
- Yılmaz, İ. (2016). *Türkiye’de ilkokul programlarında çevre eğitimi ve ilkokul 4. sınıf öğrencilerinin Tiflis konferansı çevre eğitimi amaçlarına ulaşma düzeyi.* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Trakya Üniversitesi, Edirne.

Articles/Proceedings

- Alım, M., Özdemir, Ü. ve Yılar, M. B. (2008). 5. sınıf öğrencilerinin bazı coğrafya kavramlarını anlama düzeyleri ve kavram yanlışları. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(1), 151-162.
- Alkış, S. (2005). İlköğretim birinci kademe sosyal bilgiler ders kitaplarında coğrafya konularıyla ilgili kavramların belirlenmesi (2004 programına göre). *Marmara Coğrafya Dergisi*, (11), 83-92.
- Alkış, S. (2005). İlköğretim öğrencilerine göre bulut ve yağmur ilişkisi. *Marmara Coğrafya Dergisi*, (12), 51-64.
- Alkış, S. ve Güleç, S. (2006). İlköğretim öğrencilerinin bulut kavramını algılamaları üzerine bir araştırma. *Marmara Coğrafya Dergisi*, (13), 113-124.
- Alkış, S. (2006). İlköğretim öğrencilerinin yağış kavramını algılama biçimleri. *İlköğretim Online*, 5(2), 126-140.
- Alkış, S. (2007). İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yağış çeşitlerini ve oluşumlarını algılama biçimleri. *Eurasian Journal of Educational Research (EJER)*, (26), 27-38.

- Alkış, S. (2007). İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin nem kavramını algılamaları üzerine bir araştırma. *İlköğretim Online*, 6(3), 333-343.
- Alkış, S. ve Ünlü, M. (2006). İlköğretim öğrencilerinin yeryüzünde sıcaklığın dağılımını etkileyen faktörlerle ilgili algılamaları. *Marmara Coğrafya Dergisi*, 0(13), 15-23.
- Bahar, H. H., Sayar, K. ve Başbüyük, A. B. (2010). İlköğretim öğrencilerinin kroki okuma becerilerinin incelenmesi (Erzincan örneği). *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(1).
- Baysan, S. ve Aydoğan, S. (2016). Okul öncesi ve ilkokul çocuklarına uygun Coğrafi Kavramlar Testi (CKT) geliştirilmesi. *Journal of Human Sciences*, 13(3), 5500-5514.
- Buğdaycı, İ. ve Selvi, H. Z. (2018). İlkokul öğrencileri için tasarlanan haritaların öğrenme becerisine katkısı. *Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Mühendislik Bilimleri Dergisi*, 7(2), 672-684. <https://doi.org/10.28948/ngumuh.444694>
- Buğdaycı, İ. ve Selvi, H. Z. (2019). Temel eğitim için kartografya: İlkokul ve ortaokul için atlas üretimi. *TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, 17. Türkiye Harita Bilimsel ve Teknik Kurultayı*, 25-27 Nisan 2019, Ankara. Hacettepe Üniversitesi, 1-11.
- Catling, S. (2001). İlköğretimde coğrafya önemlidir! Seçil Şenyurt (Çeviri). *Coğrafya Eğitimi Dergisi*, 1(1), 29-36.
- Ceylan, M. ve Çoban, A. (2021). 4. sınıf sosyal bilgiler programı öğrenme alanlarında yer alan coğrafya konularının öğretilmesinde karşılaşılan sorunlar hakkında öğretmen görüşleri. *Türkiye Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 6(1), 104-113.
- Çelen, S., Fidan, S. ve Hayır-Kanat, M. (2019). 2017 programına göre düzenlenmiş ilkokul sosyal bilgiler ders kitabındaki coğrafya konularının incelenmesi. *International Journal of Geography and Geography Education*, 39, 70-82. <https://doi.org/10.32003/iggei.472146>
- Çifçi, T. (2017). Türkiye’de coğrafya eğitimi alanında yapılan lisansüstü tezlerin (2006-2017) eğilimleri. *Journal of History Culture and Art Research*, 6(4), 864-887. <https://doi.org/10.7596/taksad.v6i4.1060>
- Demirkaya, H., Çetin, T. ve Tokcan, H. (2004). İlköğretim birinci kademe öğrencilerine yön kavramı öğretiminde kullanılabilecek metotlar. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(3).
- Değirmenci, Y. (2019). 4. sınıf sosyal bilgiler dersinde coğrafya konularının öğretimine ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi, *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8 (4): 3286-3305.
- Değirmenci, Y., Kuzey, M. ve Yetişensoy, O. (2019). Sosyal bilgiler ders kitaplarında afet bilinci ve eğitimi. *E-Kafkas Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 33-46.
- Demirkaya, H. (2007). İlköğretim 5. 6. ve 7. Sınıf öğrencilerinin depreme yönelik tutumlarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 11(3), 37-49.
- Demirkaya, H. (2007). İlköğretim öğrencilerinin deprem kavramı algılamaları ve depreme ilişkin görüşleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8, 68-76.
- Doğar, Ç. ve Başbüyük, A. (2005). İlköğretim ve ortaöğretim öğrencilerinin hava ve iklim olaylarını anlama düzeyleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 29, 347.
- Gökçe, N. ve Öztürk, F. (2013). İlköğretim öğrencilerinin coğrafya biliminin konularına ilişkin algıları. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(25).
- Gülüm, K. (2009). İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin coğrafi kavramları öğrenme düzeyi ve kavram yanlılıkları üzerine bir çalışma. *Education Sciences*, 4(3), 1067-1079.
- İbret, B. Ü., Demirbaş, İ. ve Demir, F. B. (2019). İlkokul 4. sınıf öğrencilerine alternatif etkinliklerle doğal çevreye duyarlılığın kazandırılması. *Cumhuriyet International Journal of Education*, 8(1), 258-280. <https://doi.org/10.30703/cije.474570>
- Kapluhan, E. (2012). Atatürk dönemi (1923-1938) ilkokullarda coğrafya eğitimi. *Marmara Coğrafya Dergisi*, (25), 152-170.
- Kaya, N. (2015). Coğrafya eğitiminde aktif öğrenme ve öğrenci merkezli yaklaşıma tarihten iki örnek. *Milli Eğitim Dergisi*, 45(205), 150-169.
- Kayalı, H. (2000). İlköğretim okullarında sosyal bilgiler dersi coğrafya konularının öğretiminde

- başarıyı etkileyen faktörler. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 12(12), 183-194.
- Kızılçaoğlu, A. (2006). İlköğretim birinci kademesinde coğrafya eğitimi ve öğretimi. *Marmara Coğrafya Dergisi*, (14), 81-106.
- Kızılçaoğlu, A. ve Taş, H. İ. (2007). İlk ve ortaöğretimde coğrafya eğitimi ve öğretiminde model küre kullanımı. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (18).
- Korkmaz, S. ve Uyğur, A. (2021). Cumhuriyetten günümüze sosyal bilgiler programlarındaki coğrafya konularının öğretiminde kullanılan araç ve gereçler. *Journal of Innovative Research in Social Studies*. 4(1),34-47. <https://doi.org/10.47503/jirss.932262>
- Memişoğlu, H. (2004). İlköğretim okullarında sosyal bilgiler dersi coğrafya konularının öğretiminde programlandırılmış öğretimin erişime ve kalıcılığa etkisi. *Eurasian Journal of Educational Research*, (16), 128-137.
- Nalkıran, T. ve Karamustafaoğlu, O. (2020). Doğal afetler konusunun okul dışı öğrenme ortamında öğretimi: AFAD Gezisi. *Journal of Instructional Technologies and Teacher Education*, 9(2), 91-113.
- Kuzey, M. (2017). Cumhuriyetin ilanından günümüze hayat bilgisi öğretim programlarında harita ve yön okuryazarlığı. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, (34), 1-18.
- Kuzey, M. (2017). Cumhuriyetin ilanından günümüze sosyal bilgiler öğretim programlarında harita ve yön okuryazarlığı. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(24), 831-858.
- Öcal, A. (2007). İlköğretim okullarında deprem hazırlıkları: Kırıkkale il örneği. *Kastamonu Üniversitesi Kastamonu Eğitim Dergisi*, 15(1), 1-12.
- Önal, H. (2019). Temel eğitim ders kitaplarında afet olayları ile ilgili kavramlarda görülen eksiklikler. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 23(1).
- Önal, H., Kaya N. ve Kılıç, B.C. (2018). Temel eğitimde, temel coğrafi kavramların öğretiminde değişimler. *I. Uluslararası Coğrafya Eğitimi Sempozyumu*. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, 63-79.
- Özdemir, Ü., Ertürk, M. ve Güner, İ. (2001). İlköğretimde deprem ve depremin zararlarından korunma yollarının önemi. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 7(7).
- Özsoy, S. (2012). Is the Earth flat or round? Primary school children's understandings of the planet earth: The case of Turkish children. *International Electronic Journal of Elementary Education*, 4(2), 407-415.
- Sadıgov, İ. (2010). Azerbaycan'da ilköğretimde hayat bilgisi ve tabiatşünaslık derslerinde coğrafya konularının önemi. *Marmara Coğrafya Dergisi*, (22), 82-92.
- Sağdıç, M. (2020). Türkiye'de ilköğretim okullarında coğrafya öğretiminin tarihsel gelişimi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 9(1), 395-412.
- Saraç, H. (2017). Temel eğitim düzeyindeki öğrencilerin Dünya ve evren konularına ilişkin tutumlarının incelenmesi. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 43, 25-40.
- Sarıoğlu, C. ve Çoban, A. (2021). Birleştirilmiş sınıflarda oyunla coğrafya öğretimi. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(1), 147-168.
- Sönmez, Ö. F. ve Aksoy, B. (2013). Cumhuriyetten günümüze ilköğretim programlarında harita becerileri. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 171(171), 269-288.
- Şahin, V. (2019). Kültürel coğrafya bakımından hayat bilgisi ve sosyal bilgiler ders programlarına bir yaklaşım. *Milli Eğitim Dergisi*, 48(222), 173-183.
- Şahin, V. ve İnce, Z. (2020). 2018 yılı ilköğretim öğretim programlarında coğrafya eğitimi. *International Journal of Geography and Geography Education (IGGE)*, 41, 1-12.
- Şekerci, H. ve Doğan, M.C., (2020). Sosyal bilgiler öğretimi bağlamında ilkököl öğrencilerinin doğaya yönelik algılarının metaforlar yoluyla incelenmesi. *Kastamonu Education Journal*, 28(3), 1357-1365. <https://doi.org/10.24106/kefdergi.3960>
- Şenol H.İ. ve Gökğöz T. (2021). İlkokul çocuklarının harita çizimi ve okuma becerilerini ölçme ve değerlendirmeye yönelik bir vaka çalışması. *Geomatik Dergisi*, 7(1), 71-79.

<https://doi.org/10.29128/geomatik.859085>

- Duran, Y., Aladağ, C., Tapur, M. Ve Kaya B. (2018). İlköğretimde güncel sosyal, fen ve hayat bilgisi programlarının coğrafya öğretimi ile ilişkisinin incelenmesi. *I. Uluslararası Coğrafya Eğitimi Sempozyumu*. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, 387-389.
- Turan, İ. Ve Kartal, A. (2012). İlköğretim 5. Sınıf öğrencilerinin doğal afetler konusu ile ilgili kavram yanılgıları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(3), 67-81.
- Türk, İ. C. (2007). Osmanlı Devleti ilköğretim okulları coğrafya müfredat programları-coğrafya öğretim usulleri. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(1), 201-212.
- Türk, İ. C. (2009). II. Meşrutiyet dönemi eğitimcisi Satı Bey ve coğrafya öğretimi. Atatürk Üniversitesi *Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 16(40), 423-438.
- Türk, C., Alemdar, M. Ve Kalkan, H. (2012). İlköğretim öğrencilerinin mevsimler konusunu kavrama düzeylerinin saptanması. *Dünya'daki Eğitim ve Öğretim Çalışmaları Dergisi*, 2(1), 62-67.
- Türk, İ. C. ve Aytürk, E. (2020). II. Meşrutiyet döneminde coğrafya eğitimi ve İsmail Hakkı Baltacıoğlu'nun coğrafyaya katkıları, *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi*, 7(4), 2155-2176.
- Ünal, Ç. ve Ilgaz, S. (2005). I. kademe ilköğretim sosyal bilgiler ders kitaplarındaki coğrafya konularının öğrencilerin soru sorma ve eleştiri yapma becerilerine olan katkısı (Erzurum il merkezi örneği). *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(2), 129-139.
- Ünal Ç. ve Çelikkaya, T. (2011). İlköğretim I. kademe sosyal bilgiler dersi coğrafya konularının öğretiminde kullanılan yöntem ve teknikler ile bunların uygulanma sıklığı. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 9(11).
- Ünlü, M. (2001). İlköğretim okullarında coğrafya eğitim ve öğretimi. *Marmara Coğrafya Dergisi*, 3(2), 31-48.
- Ünal, F. ve Ünal, M. (2012). Sosyal bilgiler öğretim programları (1924-2005) ve ders kitaplarında (2005-2010) harita okuma becerisi. *Milli Eğitim Dergisi*, 42(193), 165-183.
- Yılmaz Yıldız, N. ve Meydan A. (2018). Cumhuriyetten günümüze ilköğretimde coğrafya eğitimi. *I. Uluslararası Coğrafya Eğitimi Sempozyumu*. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, 63-79.
- Yurttaş, A. ve Kartal, E. E. (2021). İlkokul öğrencilerinin çevreye yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Akademia Doğa ve İnsan Bilimleri Dergisi*, 7(1), 32-51.

Book Chapters

- Ayvacı, H. Ş. ve Özbek D. (2019). İlkokulda Temel Fen Bilimleri. H. Ş. Ayvacı, (Ed.) *İlkokul programında yer alan Dünya ve Evren konularına ilişkin genel bilgiler, özellikleri, günlük hayattaki karşılıkları ve kullanım alanları*. (174-196). Ankara: Pegem Akademi.
- Ekici, G. ve Ertürk, Z. (2018). Eğitim Bilimlerinde Örnek Araştırmalar. A. İşcan (Ed.) *İlkokul öğrencilerinin dünya kavramına yükledikleri duygusal semantik değerlerin analizi*. (787-806). Ankara: Nobel.
- Demirbaş, İ. ve Demir, F.B. (2018). İlkokulda sosyal bilgiler öğretimi. S. Kaymakçı (Ed.) *Coğrafya okuryazarlığı*, (29-61). Ankara: Eğiten Kitap.
- Mercan, S. I. (2018). Eğitim Bilimlerinde Örnek Araştırmalar. A. İşcan (Ed.) *İlkokulda coğrafya öğretimine yönelik metaforik bir çalışma*. (55-72). Ankara: Nobel.